

פרשת ואתחנן

מאמר קו המדה

(א) מאמר קו המדה. א"ר שמעון, עד הכא לא הוּוּ חברייא ידעי רוא ב דגו יחודא. א"ר אלעזר, כל קראין דאורייתא רזין סתימין עלאין אינון, והאי קרא מאן איהו.

(ב) פתח ואמר, א שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. האי קרא, אע"ג דכמה סטרין דרישנא ביה, רוא דייחודא ג דביה סתימא מעיינין, לבא ד אטים הוא מניה, דכמה חכימין טרישיין דלבא ה לעאן, ו ולא ידעי, ולא ז אדבקין. סתימ מחיוז עיניהון, ח ומסוכלתנו לביהון. ת"ת, ברוא דייחודא אתון טמירין, שורין ותיבין גליפין בקיומייהו.

(ג) שמע, ס שמא דרזא דייחודא, גו טמירא עילאה סתימ, וגליא גו

חלופי גרסאות

א נ"א ל"ג מאמר (דפוסים ראשונים). ב נ"א דיחודא ול"ג דגו (דפוסים ראשונים). ג נ"א דיליה (מינקאטש בסוגריים). ד נ"א סתימ ול"ג הוא (קראקא). ה נ"א לאן (דפוסים ראשונים). ו נ"א ל"ג ולא ידעי (קראקא). ז נ"א דבקין (דפוסים ראשונים). ח נ"א מסוכלתנו (ווינצא) נ"א מסוכלתנו (קראקא). ט נ"א שמע רוא (קראקא).

מסורת הזהר

(א) (דברים ו) הקסה"ז רד.

קו המדה

ולבותיהם מתבונה. בוא וראה, בסוד היחוד אותיות נסתרות, ובקיומיהם נחקקות המלות והשורות טרישיין הוא מלשון טרשא אקיש עלה (ילמדנו בחוקותי) שפי' חרש.

(ג) שמע שמא דרזא וכר: שמע, הוא שם של סוד היחוד בתוך הנסתר העליון הסתום, והגלוי תוך החקיקות הנסתרות, לעלות במדרגותיו להשתלם למעלה. שמע, בו תלוי שם, כי שמע הוא אותיות שס ע, בו תלויה שמיעת שם, פירושו, כש"א אשר נקרא שם.

ע'

הסולם

מאמר

(א) מאמר קו המדה: אמר ר' שמעון, עד כאן לא היו החברים יודעים סוד היחוד. א"ר אלעזר, כל המקראות שבתורה הם סודות סתומים עליונים, והכתוב הזה מי הוא. דהיינו שחנע ישראל וגו'.

(ב) פתח ואמר שמע וגו': פו"א, שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד. מקרא הוה, אע"פ שכמה צדדים דרשנו בו, הנה הסוד של היחוד שבו, סתום מעינים, הלב אטום הוא ממנו, שכמה חכמים חרשי לב אומרים, ואינם יודעים, ואינם משיגים, כי עיניהם סתומים מראות.

(דפוסים דף ג"ו פ"ד)

גליפי טמירין, לסלקא בדרגוי לאשתלמא לעילא. שמע, ביה תלייא ש"ם, ביה תלייא שמיעה. שם, כד"א ב) אשר נקרא שם. ע', אשגחותא דריש שתא ועד סייפא שתא.

ד) ע' טובה. לאסתכלא ביה. בגין דאית עין טובה ועין רעה. עין טובה, מסטרא דימינא. עין רעה מסטרא דשמאלא. עין טובה, היינו רוא דרשים ביה ישראל, דכתיב שמע ישראל, ישראל סבא. ואוקמוה, דהכא ישראל סבא.

ה) ומאן דאמר ישראל זוטא, כלא חד. ישראל זוטא שפיר, דעין סמיך ביה. ומאן איהו. דכתיב א לא יגרע מצדיק עיניו. ודא ר' זעירא. ר' עילאה,

חלופי גרסאות
ב"א לאסתלקא (קראקא).

מסורת הזהר
ב) (שיב ר) ויחי ת.פ. ג) (איוב לו) ויצא שסד.

קו המדה

זסולם

מאמר

המלכות. וגם א"א עלאין שה"ס החסדים דג"ר דבינה המכונים שמיעה, מרומזים בשמע, כי שמע פירושו שמיעה. באפן, שבמלה שמע, מרומזים, א"א, וישסרת ומלכות.

ע' היא הראיה המאירה במלכות שנק' שם, מראש השנה ועד סוף השנה. דהיינו בסו"ה ארץ אשר עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד סוף השנה. וארץ היא מלכות הנקראת כאן שם.

ד) ע' טובה לאסתכלא וכר': הע' דשמע, ה"ס עין טובה להסתכל בה. משום שיש עין טובה ועין רעה. עין טובה היא מצד ימין. כי אם העין שהיא חכמה שבשמאל, כלולה בחסדים דימין היא טובה. עין רעה היא מצד שמאל. כי אם העין שהיא חכמה דשמאל אין בה אלא בחינת שמאל בלי ימין היא רעה. שהיא בחינת הקליפות. עין טובה, היינו הסוד שיששראל סבא רשום בה, כי במוחין דישראל סבא ותבונה, נכללת החכמה דשמאל בחסדים דימין (כנ"ל בפלפח"ס אות ל"ה) כי כתוב, שמע ישראל, שפירושו ישראל סבא. והעמידוהו שכאן הוא ישראל סבא (כמ"ש בזהר ואתחנן אות נ"ח).

פירושו. הבינה ד"א שיצאה לחוץ מראש ד"א, שמג"ר שבה נתקנו א"א עלאין, הסתומים ומכוסים מחכמה. ומז"ת שבה נתתקנו ישסרת, שבהם מתגלה החכמה (כמ"ש בפלפח"ס אות מ"א) הנה בינה זו נקראת, טמירא עלאה, שהיא סתומה בג"ר שלה. והיא גלויה בז"ת שבה, שהם ישסרת. וז"ש שמע, שמא דרזא דיחודא גו טמירא עלאה, שהמלה שמע, מורה על סוד היחוד של הבינה ד"א, הנקראת טמירא עלאה. פתים, וגליא גו גליפי טמירין, שג"ר שבה, שהן א"א עלאין הם סתומין. וז"ת שבה, שהן ישסרת, הם גלויים גו גליפי טמירין, היינו החקיקות, שנעשו ע"י יציאה לחוץ מראש ד"א לסלקא כדרגוי לאשתלמא לעילא, שע"י סוד היחוד הם חוזרים ועולים להשתלם למעלה, בראש א"א. ומפרש הדברים. שמע, ביה תלייא שם, שה"ס מלכות התלויה בישסרת שמקבלת ממנה חכמה. ביה תלייא שמיעה, היינו החסדים דג"ר דבינה, המכונים שמיעה. ע' אשגחותא דריש שתא ועד סייפא שתא, הע' דשמע ה"ס החכמה שביססרת המכונה עין וראיה, אשר המלכות הנקראת שם, מקבלת משם את החכמה. וע"כ מרומז זה בשמע, בסוד שם ע', שעין זו דיססרת משפעת לשם שהיא (דפ"י דף ג"ו ס"ד)

ה) ומאן דאמר ישראל וכר': ומי שאומר ששמע ישראל פירושו ישראל הקטן, דהיינו ד"א, הכל אחד הוא, כי ישראל זוטא הוא ג"כ יפה, כי אע"פ שז"א, מחזה שלו ולנועלה, הוא בחסדים מכוסים מחכמה, עכ"ל, נמצאת העין, שהיא חכמה, נשענת עליו. ומי הוא. היינו שכתוב, לא יגרע מצדיק עיניו. חו היא ר' קטנה, שהיא יסוד ד"א. כי מחזה ולמטה, גם ב"א מתגלה החכמה, אשר הקו האמצעי אשר שם נקרא יסוד. ונמצאת החכמה שמחה

כ ו' זעירא כלא חד. ז ו' זעירא, מבועא דבירא דלא אפסיק מניה לעלמין.
 (ו) עד הכא אתפרשו אורחין גליפין ברזא דא. מכאן ולהלאה, רזין
 דרזין דייחודא שלים, כדקא חזי שיעורא ׀ דליה שיעורא למיעבד מדידין
 ושיעורין לסטרין כלהו.

(ז) יהוה אלהינו יהוה. ז רזא דארביסר אתוון. תלת ׀ שמהן פנימאין,
 כללא דכלא. רזא חדא, עילא ואמצעיתא ותתא. הכא כללא דכל סטרין, מאתר
 דלית ביה שיעורא דאקרי אין סוף, עד סייפי סטרא בתראה תתאה לכל
 דרגין.

(ח) חד לעילא, אתר דשירותא, דמתמן נפקין שבילין לכל סטרין.

חלופי גרסאות

כ ג'א מוסיף ו' זעירא ו' עלאה (קראקא). ל ג'א ל'ג ו' זעירא (קראקא). ׀ ה'ג הסלם ג'א דלית (כל
 הדמוסים). נ ג'א מוסיף דהא רזא (קראקא). ׀ ג'א מהן (קראקא)

קו המדה

הסולם

מאמר

פירוש. אלו ג' שמות. הוי"ה אלקינו הוי"ה.
 ה"ס ימין שמאל אמצע. שהוי"ה ראשונה
 ה"ס אבא. בהארט עתיקא שהוא א"א. ואבא.
 היינו אר"א עלאין, ששניהם נקראים אבא. והם
 סוד ימין. והשם אלקינו ה"ס אמא, דהיינו
 ישסו"ת שנקראים שניהם אמא, והם סוד
 שמאל. והשם הוי"ה האחרון ה"ס ז"א שהוא
 בסוד הדעת שהוא הקו האמצעי. המכריע בין
 אר"א וישסו"ת שהם ימין ושמאל (כמ"ש כל
 זה בוהר פרשת ואתחנן אות ניט ע"ש בהסולם).

שמחזה ולמטה נשגנת גל מחזה ולמעלה ד"א.
 כי אין משהו במחזה ולמטה שלא תקובל מחזה
 ולמעלה. הו' העליונה, נהיא מחזה ולמעלה
 ד"א. הו' הקטנה, שהיא יסוד, הכל פרצוף
 אחד. הו' הקטנה היא המבוע של הברא,
 נהיא המלכות, שאינו נפסק ממנה לעולם.

(ו) עד הכא אתפרשו וכו': עד כאן
 נתבארו הדרכים החקוקים שבסוד הזה, של
 שמע ישראל. מכאן ולהלאה יתבארו סודי
 הסודות של היחוד השלם כראוי בשיעור שלו.
 דהיינו השיעור לעשות מדידות ושיעורים בכל
 הצדדים.

ח"ש. הכא כללא דכל סטרין שכאן.
 הוא כלל כל הבחינות. מאתר דלית ביה
 שיעורא דאקרי א"ם, שהוא א"א ואר"א.
 עד סייפי סטרא בתראה תתאה לכל דרגין,
 שהוא המלכות. ומפרש הדברים, חד לעילא
 ששם הוי"ה הראשון היא למעלה, דהיינו אר"א
 בהארט א"א. שה ׀ ימין. אתר דשירותא,
 א"א נקרא בראשית (כמ"ש בוהר בראשית א'
 דף ו' ד"ה אחר) דמתמן נפקין שבילין לכל
 סטרין, דהיינו בין לחסדים ובין לחכמה. כי
 כשאר"א עולים לראש א"א. הם משפיעים חכמה
 לישסו"ת, אע"פ שאר"א עצמם הם בחינת
 חסדים מכוסים מחכמה. כנודע. חד
 באמצעיתא רזא דמשה, והיינו שם הוי"ה
 האחרון, שהיא דעת, כי הדעת מכונה משה.
 אכליל גרמיה ביה כגו אברהם ויצחק
 כלומר, שהוא בחינת קו אמצעי הניחוד חכמה
 ובינה זו בזו. ואברהם ויצחק בגדלות הם
 סוד חו"ב. ואר"א עלאין נקראים חכמה. דהיינו
 חכמה

(ז) הוי"ה אלקינו הוי"ה וכו': ג'
 שמות, הוי"ה אלקינו הוי"ה, הם סוד י"ד
 אותיות של ג' שמות פנימיים, שהם כלל הכל.
 סוד אחד, למעלה ואמצעית ולמטה. כאן הוא
 הכלל של כל הצדדים, החל ממקום שאין בו
 שיעור, שהוא א"א ואר"א. הנקרא אין סוף,
 עד סוף הצד האחרון שהוא התחתונה של כל
 המדרגות. נהיא המלכות.

(ח) חד לעילא אתר וכו': ומפרש דבריו.
 שם אחד הוא למעלה, הוא המקום שהוא התחלה
 לעולמות, שהוא א"א ואר"א עלאין, שמשם
 יוצאים שבילים לכל המדרגות. שם אחד הוא
 באמצע, שהוא סוד, שמשם שה"ס הקו האמצעי
 כלל את עצמו בו בתוך אברהם ויצחק, שהם
 ימין ושמאל. ושם אחד, הא כולל את דוד
 המלך, שהוא המלכות. תקון אחד וסומך אחד
 לכולם.

(דפוי דף ג'ו ס"ד)

חד באנציעיתא רזא דמשה אכליל גרמיה ביה בגו אברהם ויצחק. חד כללא דדוד מלכא. תיקונא וסמכא חד לכלהו.
 (ט) וכד מתחברן אתון דמהימנותא, אתגליין בחבורא ם וקישורא דכלא. תרין עלמין, עילאה ותתאה. עילאה סלקא עד דלית שיעורא ואין סוף. תתאה נחתא. *) ם בשעורא עד ץ סוף דכל דרגין.
 (י) ם עלמא עילאה דמתקשרא וסלקא עד א״ס, פליג אתווי בדרגוי, שבע אתון, יהייה אליה. ע״כ רזא דעלמא עילאה, דמתקשרא וסלקא עד א״ס, ואתפליג באתווי שבעה. עלמא תתאה, דמתקשרא ביה, ונחתא עד ך סוף

חלופי גרסאות

ג נ״א דקשורא (קראקא). ן היג הסלם נ״א משעורא (כל הדפוסים). צ נ״א מוסיף אין סוף (קראקא). ן נ״א דעלמא עלאה דמתקשרן (קראקא). ך נ״א מוסיף אין סוף (קראקא).

מאמר

הסולם

קו המדה

הכולל של א״א ואו״א וג״ר דישסו״ת, שהם בחסדים מכוּסִים מחכמה. תתאה נחתא משעורא, שהעולם התחתון, שהוא ז״ת דישסו״ת יורד בבחינת שיעור, שהי״ס הארת חכמה, עד סוף דכל דרגין, עד שמאירה אל המלכות שהיא סוף כל המדרגות. כי אין גילוי החכמה אלא במלכות. אלא המקור הוא בישסו״ת.

חכמה דימין, שהי״ס חסדים. וישסו״ת נקראים בינה, דהיינו חכמה דשמאל, שהי״ס בינה השבה להיות חכמה (כמ״ש בפלפּה״ס אות מ״א) חד, כללא דדוד מלכא, והיינו השם אלקינו, טהי״ס בינה, דהיינו ישסו״ת, שמהם מושפעת החכמה לדוד המלך, שהוא מלכות ולפיכך נבחן שהמלכות כלולה בשם אלקינו, שהי״ס ישסו״ת שהם שמאל לאו״א. משום שאין המלכות מקבלת חכמה אלא משם. דהיינו בסוד מצב האי שלה (כמ״ש בפלפּה״ס אות פ״ח) תקונא וסמכא חד לפלהו, כי המלכות הוא תקון אחד וסומך אחד לכלם. כי רק במלכות מתגלה החכמה בפועל, וכל המדרגות הקודמות בסמכות עליה.

(י) עלמא עלאה דמתקשרא וכו׳: העולם העליון, המתקשר ועולה עד א״ס, שהוא א״א ואו״א. וג״ר דישסו״ת שהם בחינת או״א דישסו״ת, מחלק את י״ד האותיות אשר בהויה אלקינו הויה, ולקוח מהן לפי מדרגותיה, ו׳ אותיות הויה״ה אלה. כי ע״כ הוא סוד העולם העליון המתקשר ועולה עד א״ס, ולקוח שבע אותיות הנ״ל. העולם התחתון, שהוא ז״ת דישסו״ת עד המלכות, המתקשר בעולם העליון ויורד עד סוף כל המדרגות שהוא מלכות, מחלק י״ד האותיות דהויה״ה אלקינו הויה״ה, ולקוח מהן לפי מדרגותיה, שבע אותיות ינ״ו הויה. כי ג׳ האותיות העליונות ינ״ו, שבד׳ אותיות אלו הויה״ה, הוא סוד אחד, חבור וקשר אחד שאין בהם פירוד. כי הי״ס ז״ת דישסו״ת, כנ״ל, ומשום זה מתחלקים י״ד האותיות, לז׳ חז, והכל אחד.

פירוש, אחר שהמדרגות המרומזות ביי״ד האותיות הויה״ה אלקינו הויה״ה, מתיחדות זו בזו נבחן בהם ההפרש בין הארות החסדים שבהם ובין הארת החכמה שבהם, ועל פיהם מתחלקים כולם לב׳ עולמות, עליון ותחתון, שהעליון הוא בחסדים, ותחתון בחכמה, שהעולם

(ט) וכד מתחברן אתון וכו׳: וכשמתחברות האותיות של האמונה, דהיינו כשהפרצופין הנ״ל, א״א ואו״א וז״א ומלכות, הרמוזים, בהויה״ה אלקינו הויה״ה, מתחברים זה בזה להיות אחד, מתגלה בתוך החיבור וקשר הכל, ב׳ עולמות, עליון ותחתון. שהעולם העליון עולה עד שאין שיעור ואין סוף, והעולם התחתון יורד בשיעור עד סוף כל המדרגות.

פירוש. אחר שנכללו כל המדרגות לכללות אחת, וניכרות בהן רק ב׳ מדרגות, שהן חסדים מכוּסִים, שאין להם שיעור. שהי״ס העולם העליון, שנכלל בו, א״א ואו״א וג״ר דישסו״ת, ומדרגה ב׳ שהיא חכמה נבחת שיש לה שיעור, והי״ס העולם התחתון, שנכלל בו ז״ת דישסו״ת וז״א ומלכות. ח״ש, עלאה סלקא עד דלית שיעורא ואין סוף, והיינו (דפויי דף ג׳ו ט״ד *) דף ג׳ו ט״א)

דכל דרגין, פליג אתווי בדרגוי שבע אתוון, ינ"ו יהי"ה. תלת אתוון עילאין, בד' אלין, רזא חדא, חבורא וקשורא חדא, דלית בהו פירודא. ובג"כ ׀ לארביסו אתוון ז' וז', וכלא חד.

יא) אחד, ואוקמוה דליית עילאה ת ורב א על שאר אתוון. וכן ריי"ש דאל אחר. לאשתמודעא, דלא לאחלפא רזא קדישא עילאה, ולאכללא סטרא אחרא בהדיה.

יב) סימן עי"ן דלית דאינון ב רברבין, ע"ד, ג לאסהדא סהדותא דרוי דרוין, לאפקא משחתא חדא, ד למשיחו דרזא דמהימנותא. ומאן דידע רזא דא, ידע רזא דמאריה ואחסין תרין עלמין, עלמא דא ועלמא דאתי. ומשחתא אקרי קו המדה.

חלופי גרסאות

ס נ"א ארביסו (דמוסיס ראשונים). ת נ"א רב (דמוסיס ראשונים). א נ"א מוסיף על כל (קראקא). ב נ"א רבין (קראקא). ג נ"א מוסיף ע"ד סהדותא לאסהדא ע"ד סהדותא דרוי (קראקא). ד נ"א למשיחא (דמוסיס ראשונים).

זכור

הסולם

קו המדה

אלין, המחבורות בד' אותיות הוי"ה, רזא הדא חבורא וקשורא חדא הן סוד אחד וחבור אחד עם אל"ה שבעולם העליון. שהם ג"ר דישסו"ת, שהרי שניהם, ג"ר וז"ת, הן מדרגה אחת, דלית בהו פירודא, שאין ביניהם פירוד, ובג"כ לוי"ד אתוון ז' וז' וכלא חד, שמשום זה נקשרים ב' העולמות שה"ס ז' אותיות הוי"ה אל"ה, וז' אותיות ינ"ו הוי"ה, ליחוד אחד. כי ג"ר וז"ת דישסו"ת, שהן מדרגה אחת, מיוחדות אותם לאחד.

יא) אחד, ואוקמוה דליית וכו': המלה אחד שבשמע ישראל, העמידה, שהר' דאחד, היא עליונה וגדולה על האותיות האחרות, וכן הר' של אל אחר', היא ג"כ גדולה יותר מהאותיות האחרות. והוא כדי לעשות הכר בין אחד לאחד, שלא להחליף הסוד הקדוש העליון, שהוא אל אחד, ולכלול עמו הצד האחר, שהוא אל אחד.

יב) סימן ע' דלית וכו': הסימן אשר ע' ד' שבשמע ישראל, הן גדולות, דהיינו ע' של שמע, וד' של אחד. הן אותיות ע"ד הרומז, שצריכים להעיד עדות, על סודי הסודות, להוציא מדה אחת למדידה של סוד האמונה. כמ"ש לפנינו. ומי שיודע הסוד הזה, יודע היסוד של רבונו, ונחל ב' עולמות, העולם הזה והעולם הבא. והמדה נקראת קו המדה.

דא

שהעולם העליון כולל מא"א עד ז"ת דישסו"ת, והם מרומים בהוי"ה אל"ה, כי הוי"ה הא', רומזת לא"א ואו"א. והשם אלקינו, רומז על ישסו"ת (כנ"ל באות ח) המתחלק לג"ר וז"ת, שג' אותיות ראשונות אל"ה, הן הג"ר דישסו"ת, שה"ס או"א דישסו"ת, שעודם בחסדים מכוסים כמו או"א עלאין, וע"כ הן מתחברות עם העולם העליון, בהארת חסדים. וג' אותיות ינ"ו של אלקינו, הרומזות על ז"ת דישסו"ת, בהם מתגלה החכמה, והם מצטרפים לעולם התחתון, המאיר בהארת חכמה, הכולל מז"ת דישסו"ת עד המלכות, שהם ז' אותיות ינ"ו הוי"ה, אשר ינ"ו ה"ס ז"ת דישסו"ת שבהם נכללת המלכות, והויה הב' ה"ס ז"א (כנ"ל אות ח).

ז"ש, עלמא עלאה, דמתקשרא ופלקא עד א"ם, דהיינו מג"ר דישסו"ת עד א"א שבו מאיר א"ס. פליג אתווי בדרגוי, שבע אתוון הוי"ה אל"ה, אשר הוי"ה כולל א"א ואו"א. ואל"ה ה"ס ג"ר דישסו"ת והעולם ההוא מאיר בחסדים מכוסים. עלמא תתאה דמתקשרא ביה ונחתא עד פוף דכל דרגין, דהיינו מז"ת דישסו"ת עד המלכות, פליג אתווי בדרגוי שבע אתוון ינ"ו הוי"ה. שז"ת דישסו"ת ה"ס ינ"ו, ובהם כלולה המלכות, והוי"ה ה"ס ז"א. תלת אתוון עלאין, דהיינו ינ"ו, הרומזות לז"ת דישסו"ת, בד' (דפו"י דף ג"ז ס"א)

(יג) ודא אתייהיב לחכימי עליונים קדישין, דידיעין רזא דמאריהון ומשתדלי ביקריה. ולא אתייהיב לחייבי עלמא, דלא ידעי ולא חיישי ליקרא דמאריהון. ואינון זכאי קשוט די בהו רזא דמהימנותא עילאה, ה להו אתייהיב למנדע ולאסתכלא, בגין דלא סטאן ימינא ושמאלא.

(יד) קו המדה, אורך ורוחב. קו המדה, עומקא ו ורומא. קו המדה, עיגולא וריבועא. בתליסר תרעין קיימא למנדע. ואינון שיתא ועשרין לתרין

חלופי גרסאות

ה נ"א ל"ג להו אתייהיב (קראקא). ו נ"א ל"ג ורומא (קראקא).

מאמר

הסולם

קו המדה

בה ראש וגוף, שה"ס עגולא ורובועא. ואורך ה"ס חכמה. ורחב ה"ס חסדים. ועומק ה"ס מקום החסרון. ורום, ה"ס חכמה המוגבלת לו"ק. והיך מכל אלו, יש להבחין גם בימין ושמאל, כי מתוך שהימין והשמאל כלולים זה מזה, ויש בכל אחד חכמה וחסדים, ע"כ ישנן כל אלו בחינות המדידה בצד ימין בלבד, וכן בצד שמאל בלבד.

וז"ש קו המדה מודד אורך ורוחב. שאורך הוא חכמה, ורוחב הוא חסדים. קו המדה עומקא ורומא, שהעומק הוא מקום החסרון. והרום, שה"ס שיעור קומה, הוא חכמה המוגבלת לו"ק ע"י הקו האמצעי. קו המדה, עיגולא וריבועא, שעיגולא, ה"ס מדידות חכמה וחסדים שבראש, שהוא עגול. שפירושו שמאיר רק ממטה למעלה, שאין התפשטות ממנו לתחתונים. וריבועא, הוא סוד מדידות החכמה והחסדים שבגוף, שהוא מתפשט ממעלה למטה, לתחתונים. כי כל ראש אינו מאיר אלא לגופו עצמו, והגוף משפיע לתחתונים. וזכור זה להמשך דברי המאמר, כי אין להזכיר זאת בכל מלה ומלה.

ונודע שהקו האמצעי שה"ס קו המדה, מיחד ב' הקוין זה בזה, ומתקן הארתם ואח"כ משפיע אותם למלכות. וע"כ נבחנות כאן ד' בחינות, שהם ג' קוין ימין שמאל ואמצע, והמלכות המקבלת אותם. ומתוך שהם נכללים זה מזה, יש ג' קוין בכל אחד מד' הבחינות, והם י"ב בחינות, ועם הכולל הם י"ג בחינות. וז"ש בתליסר תרעין קיימא למנדע, דהיינו שהאור מתפשט בי"ג בחינות הנ"ל. ואינון שיתא ועשרין לב' סטריין, כי יש י"ג בחינות בצד ימין, וכן י"ג בחינות בצד שמאל, וע"כ הן כ"ו בחינות. כד מתגלפי בגילופיהו בלא חד במשחחא דא, שכל

אלו

(יג) ודא אתייהיב לחכימי וכו' : וזה ניתן לחכמים העליונים הקדושים, היודעים סוד רבונם, ומשתדלים בכבודו. ולא ניתן לרשעי עולם, שאינם יודעים, ואינם דואגים לכבוד אדונם. ואותם צדיקי אמת, שסוד האמונה העליונה היא בהם, להם ניתן לדעת ולהסתכל, משום שאינם נוטים לימין ולשמאל. אלא שדבוקים בקו האמצעי.

(יד) קו המדה אורך וכו' : קו המדה של אורך ורוחב, קו המדה של עומק ורום, קו המדה של עגול ומרובע, בי"ג שערים הוא עומד להיות נודע. והם כ"ו שערים לב' צדדים, כשהם נחקקים בחקיקתם. והכל הוא אחד במדה זו. קו המדה עולה ויורד ונחקק בחקיקותיו לכל הצדדים.

פירושו. קו המדה, ה"ס הקו האמצעי המודד מדת החכמה והחסדים, שהחכמה תאיר רק ממטה למעלה, שהיא מדידת ו"ק דחכמה, והחסדים יאירו ממעלה למטה, וכן שיכללו זה בזה. וכיון שמטרם מדידה זו של הקו האמצעי, אין החכמה והחסדים יכולים להאיר (כנ"ל בפלפ"ס אות כ"ט) ע"כ נבחנת המדידה שהיא ממציאה את הארות החכמה והחסדים עצמם, ומדד פירושו ומאיר, דהיינו שמאיר בקצבה. אמנם יש הרבה בחינות של חכמה וחסדים, כי יש חכמה וחסדים שלמעלה מחוזה, דהיינו בחג"ת המכונים אורך ורוחב. ויש חכמה וחסדים למטה מטבור, דהיינו בנה"י המכונה רום ועומק, וכן יש חכמה וחסדים בראש, שהם מכונים מדידה בעגולא, כי הראש הוא עגול. ויש חכמה וחסדים בגוף, המכונים מדידה ברובועא. וכן יש הרבה בחינות מדידה באיכות החכמה והחסדים שבכל בחינה ובחינה הנ"ל. ואלו המדידות נוהגות בכל מדרגה ומדרגה, כי אין לך מדרגה שלמה, שלא יהיו

(דפו"י דה נ"ו ס"א)

סטרין, כד מתגלפי בגילופייהו. כלא חד במשחתא דא. קו המדה סלקא ונחתא, אתגליף בגלפיו לכל סטרין.

טו) נהורא דלא קיימא בנהורא, גליף, ונפיק נציצו דכל נציצין, ובטש גו רעוא ז דרעוון, ואתממר ביה, ולא ידיע.

טז) בזמנא דרעוא דא בעא לאתפשטא, נפיק האי נציצו דטמיר גו האי רעותא, בגין דאתחזי, ולא אתחזי לאתקיימא כגוונא ח דא.

יז) כד אתפשט רעותא דא, בטש האי נציצו, דאחזי גוון ולא גוון,

חלופי גרסאות

ז נ"א רעו (קראקא). ח נ"א ל"ג דא (מונקאטש). ט נ"א ל"ג כד (קראקא).

מאמר

הסולם

קו המדה

ל"ד) וי"ש, נהורא דלא קיימא בנהורא, שהוא אור השמאל בלי ימין שאינו בבחינת אור, אלא הוא חשך. גליף ונפיק נציצו דכל נציצין, דהיינו, אור השמאל בלי ימין ששימש בנקודים, שממנו נמשך ויצא ניצוץ המנעולא, שהוא השורש של כל מדרגות הניצוץ שיש במפתחא, וע"כ נקרא, נציצו דכל ניצוץ. כי כולם יצאו ממיתוק המנעולא בבינה. ובטש גו רעוא דרעוון ואתממר ביה, שהכה באו"א עלאין הנקראים רעוא דרעוון, להיותם תמיד בסו"ה, כי חפץ חסדי הוא, והניצוץ נסתתר שם. ולא ידיע, ולא נודע מציאותו שמה.

טז) בזמנא דרעוא דא וכו': בזמן שהרצון הזה, דהיינו או"א עלאין, הנקראים רעוא דרעוון, להיותם תמיד בחפץ החסדים, רצו להתפשט, דהיינו להאציל את ישו"ת, המתפשט בהארת החכמה. יצא אותו הניצוץ הנסתר בתוך הרצון הזה, שהוא או"א, דהיינו שנגלה. ולא נגלה להתקיים באפן הזה שהוא באו"א, אלא שנמתק וקבל צורת ניצוץ המפתחא, פירוש, כי כדי להאציל את ישו"ת, שיאירו בהארת החכמה, היה צריך להמתיק את המנעולא לצורת מפתחא. כי במקום שישנה המנעולא אין החכמה יכולה להתלבש שם.

יז) כד אתפשט רעותא וכו': בעת שנתפשט הרצון הזה, דהיינו בעת שאו"א האצילו את ישו"ת, הכה אותו ניצוץ, שנראה בגוון ולא גוון, דהיינו המפתחא, ונכנס בהתפשטותו, ויצא בצבעיו, ועלה ונמצא בעליה תוך הרצון וההתפשטות.

פירוש. מבאר כאן סדר אצילות ישו"ת בג' קוין שלו. ונודע, שעלית המלכות להתמתק

בבינת

אלו המדידות האמורות נעשו לאחת ע"י קו המדה. כי הקו האמצעי מיחד כל הספירות להיות אחד. קו המדה סלקא ונחתא, שאור החכמה הוא מעלה ממטה למעלה, ואור החסדים הוא מוריד ממעלה למטה. ועי"ז אתגליף בגלפיו לכל סטרין, דהיינו להאיר לכל הצדדים, הן בבחינות החכמה והן בבחינות החסדים.

טו) נהורא דלא קיימא וכו': האור שאינו נמצא בבחינת אור, חקק, ויצא הניצוץ של כל הניצוץ, דהיינו שכל הניצוץ נמשכים ממנו. והניצוץ הכה, דהיינו שנודע, ברצון הרצונות, דהיינו באו"א, שבהם מאיר סו"ה, כי חפץ חסד הוא. וכל הרצונות לחסדים שיש בתחתונים נמשכים מהם. והניצוץ נסתתר בה באו"א, ואינו ידוע.

פירוש, עתה בא לבאר המקור שמשם יצא קו המדה, ונודע שיש ב' נקודות במלכות, הנקראות ניצוץ דמנעולא וניצוץ דמפתחא (כמ"ש בהקדמה ספר הזהר אות מ"ב ומ"ד) אשר עיקר כח הדין שבמלכות הוא ניצוץ דמנעולא, אלא כדי שהעולם יוכל להתקיים, עלתה המנעולא ונמתקה בבינה, דהיינו שקבלה צורת בינה, והיא נקראת מפתחא, שממנו נעשו כל המסכים. ומנעולא זו בכח הדין החזק שבה, היא תולדה, משמאל בלי ימין, ששימש בעולם הנקודים, והאיר ממעלה למטה, שאז נולדה ויצאה המנעולא ושיברה את הכלים. ובעולם התקון, נגזזה מנעולא זו ברישא דעתיק, ומשם באה ונגזזה באו"א עלאין, ונסתתרה שמה.

ונודע שאור השמאל המשמש בלי ימין הוא חשך ולא אור. (כמ"ש בזהר ב"א אות

(דס"י דף ג"ז ט"א)

ועאל . בהוא אתפשטותא, ונפק בגונוי, וסלקא, וקיימא בסליקו גו רעותא ואתפשטותא.

יח) בטש רעוא אתפשטותא דיליה, בסתימו דלא אתיידע, ואפיק נהורין דקיקין כ צלילין כלילין כחדא. כד בעאן לנפקא האי נציצו, זביה גונוין. בטש בהוא אתפשטותא, ואתדחיק, ומגו דחיקו, נפקין אינן נהורין דקיקין.

חלופי גרסאות

ניא בה ההוא (דפוסים ראשונים). כ היג הסלם ניא כלילין וליג צלילין (קראקא) ניא צלילין וליג כלילין (וויניצא מונקאטש). ל ניא ואתרחיק ומגו דחיקו (קראקא).

קו המדה

הסולם

מאמר

הקדים לבאר אר"א וישו"ת. וז"ש, **בטש רעוא**, שה"ס הימין דישו"ת. הנקרא רצון. **אתפשטותא דיליה** שה"ס השמאל שבישו"ת הנקרא התפשטות. בסתימו דלא אתיידע, דהיינו בכח הניצוץ שבימין שה"ס המפתחא. שלא נודע. כלומר שנעשתה מחלוקת בין ימין ושמאל, וקו ימין רצה לבטל את אור השמאל בכח הניצוץ שבו. וכן להיפך, שקו השמאל רצה לבטל את הימין (כמ"ש בפלפח"ס אות כ"ט) ואז נעשה זווג על מסך דחירק, ויצא הקו האמצעי, שה"ס קו המדה, הנק' ז"א. ועשה שלום בין הקוין, באפן, שקו ימין יאיר ממעלה למטה, וקו שמאל יאיר ממטה למעלה. ואז יצאו ג' קוין מתוקנים בישו"ת. וז"א. בסוד תלת מחד נפקי חד בתלת קיימא, קבל גם הוא אותם ג' הקוין. (כמ"ש בזהר בראשית א' אות שס"ג ובאדרא רבא אות קפ"א). וז"ש, **ואפיק נהורין דקיקין צלילין**, דהיינו שהוציא ג' קוין דז"א, שמבחינת החסדים נקראים צלילין, ומבחינת החכמה נקראים דקיקין. ומפרש יותר, **כד בעאן לנפקא האי נציצו דביה גונוין**, בעת שאותו הניצוץ שבו הגוונים, דהיינו ז"א, רצה לצאת מישו"ת, **בטש קו ימין**, בהוא **אתפשטותא**, שהוא קו שמאל, דהיינו שנעשתה מחלוקת בין ימין ושמאל דישו"ת, כנ"ל **ואתדחיק**, שבאו במצב, ששניהם לא יכלו להאיר. כנ"ל. ואז מגו דחיקו נפקין אינן נהורין דקיקין ואשתמעו כחדא, שמחמת הדחק שהיו בב' הקוין ימין ושמאל דישו"ת, עלה ז"א למ"ן נעשה הזווג על מסך דחירק שלו, ויצא הקו האמצעי, ותקן את הימין והשמאל דישו"ת שעיי"ז יצאו ג' קוין בישו"ת, וג' קוין בז"א, בסוד תלת מחד נפקי, חד בתלת קיימא. כנ"ל. ונמצא שמגו דחיקו, שמחמת הדחק שנעשה עיי המחלוקת דימין ושמאל, נאצלו ויצאו ג' קוין דז"א

בבינה, עושה את קו הימין, שה"ס חסדים. דהיינו בסוד ה' שנכנסה לאויר, ואח"כ כשנתפשטה המלכות וירדה מבינה, בסוד ה' שיצאה מאויר, נעשה קו השמאל. ואח"כ בא הקו האמצעי ויחד הימין והשמאל זה בזה, ואז נשלמו ג' הקוין. (כמ"ש בפלפח"ס אות ל"ג) וז"ש **כד אתפשט רעותא דא**, בעת שהרצון, שה"ס החסדים דאי"א נתפשטו להאציל לישו"ת. **בטש האי נציצו דאחזי גוון ולא גוון**, דהיינו שתחילה יצא קו ימין, שאותו הניצוץ הנ"ל דמפתחא עלה ונתמתק. **ועאל בההוא אתפשטותא**, שהאור נכנס בהתפשטות, דהיינו שנתפשט, ויצא ה' מאויר וחזר להיות אור. שזהו קו השמאל. ונפק בגונוי, היינו שיצא הקו האמצעי הכולל ג' גוונים, לבן אדום ירוק. **וסלקא, וקיימא בסליקו, גו רעותא ואתפשטותא**, שהקו האמצעי עולה לב' הקוין ימין ושמאל, שהימין מכונה רצון, והשמאל מכונה התפשטות, והוא מקיים בעליתו, את הרצון וההתפשטות. דהיינו שנכללו זה בזה, ומתקיימים.

יח) **בטש רעוא אתפשטותא וכר**: הרצון הכה בהתפשטות שלו, עם הסתימה שלא נודעת, והוציא אורות דקים צלולים, כלולים כאחד. ומפרש, כשרצה להוציא את הניצוץ הזה, שבו הגוונים, הכה באותה התפשטות, ובאה במצר. ומתוך הלחץ יצאו האורות הדקים האלו, ונשמעו ביחד. אז אותו הניצוץ הראה בהם צבעים, ונצטבעו כולם יחד, לבן אדום ירוק ושחור. ונתעכב שם י"ב חדש. ואח"כ נעקרו משם ונשתלו במקום אחר.

פירוש. אחר שביאר ענין אר"א ואצילות ישו"ת, מתחיל לבאר סדר יציאת ז"א מישו"ת, שהוא הנקרא קו המדה, שבשבילו (דפ"ר דף ג"ז ט"א)

ואשתמעו כחדא. כדן האי נציצו אחזי בהו ם גווני, ואצטבע כלהו כחדא, חיור וסומק וירוק ואוכם. ואתעכב ביה תריסר ירחין. ולבתר אתעקרו מתמן, ואשתילו באתר אחרא.

(יט) והאי נציצו, סלקא ונחתא. והאי איקרי ן בוצינא דקרדינותא. האי אתקין ובטש בכל נטיען נהורין, ואומר לו גדל. כדן אפיק מבועין ההוא אתפשטותא עילאה קדמאה, ואשקי ונהיר לכלהו, ואתרביאו.

(כ) בהאי בוצינא דקרדינותא, נהיר מאן דנהיר, וסלקא ונחתא, ואתפשט לכל סטרין, וכדן איקרי קו המדה. וקיימא משחתא ם לעילא ותתא. קו המדה בוצינא דקרדינותא סתימא דכל סתימן, משחתא נהירא ם דאתקין שפירו לכלא. ההוא שפירו דנפיק מפשיטו קדמאה, איהו אתקין לון. ביה קיימין למשחתא לעילא ותתא. מאן דזכי בהאי, וידע ביה, זכה למנדע בחכמתא דמאריה, זכאה חולקיה בהאי עלמא ובעלמא דאתי.

(כא) דא משחתא לרזא דמהימנותא, קו המדה אורכא ופותיא * בשיעורא.

חלופי גרסאות

מ נ"א מזוני ואצטבעו (דפוסים ראשונים). נ נ"א [עד סוף הפרשה] גורס במקום בוצינא בוצינא (כל הדפוסים). ט נ"א מוסיף לעילא לעילא (חינציא מונקאטש) ונ"א לתתא לעילא (שם). ע נ"א דאתקין (קראקא) נ"א דאתקין (חינציא).

קו המדה

הסולם

מאמר

שעליו יוצאים כל שיעורי הקומה שבכל המדרגות. כי אז אותה ההתפשטות העליונה הראשונה, שה"ס ישו"ת, מוציאה מבועים ומשקה ומאירה לכולם, וגדלים. (ועי' להלאה אות ע"ג).

(כ) **בהאי בוצינא דקרדינותא וכי׃** בניצוץ הקשה הזה, מאיר מי שמאיר, דהיינו ישו"ת, כנ"ל, ועולה בקו שמאל, ויורד בקו ימין, ומתפשט לכל הצדדים בקו האמצעי, (כנ"ל באות י"ח) שה"ס ז"א, ואז נקרא ז"א קו המדה, כי המדה נמצאת על ידו למעלה בישו"ת ולמטה בז"א עצמו (כנ"ל אות י"ח). נמצא שקו המדה הוא בוצינא דקרדינותא. המתפשט בכל ג' הקוין, הסתום מכל סתומים. כלומר שהוא שורש לקו המדה שהוא ז"א, והוא מלובש בו, והוא המדה המאירה המתקנת יופי לכל. אותו היופי היוצא מהתפשטות הראשונה, שהוא ישו"ת הוא, קו המדה, תקן אותה, כי בו עומדים למדידה למעלה ולמטה. מי שזוכה בזה יודע בו, זוכה לדעת בחכמת אדונו, אשרי חלקו בעולם הזה ובעולם הבא.

(כא) **דא משחתא לרזא וכי׃** זו היא

כדה

דז"א הנקראים נהורין דיקיין, והאירו ביחד. וז"ש, כדן האי נציצו אחזי בהו גווני **ואצטבע כלהו כחדא**, הדינין שבג' קוין מכוונים צבעים, ואז נעשו בג' קוין דו"א ג' צבעים ע"י הניצוץ דמפתחא, **ואצטבע כלהו כחדא** דהיינו שנתחברו ביחד, שהם, חיור סומק וירוק ואוכם, לבן הוא בקו ימין אדום הוא בקו שמאל, ירוק הוא בקו האמצעי, שחור הוא במלכות. **ואתעכב ביה תריסר ירחין**, שז"א נשתהה בישו"ת י"ב חדש, שה"ס עיבור י"ב חדש, כדי לקבל י"ב בחינות שבישו"ת, שהם חו"ג תו"מ, שבכל אחד ג' קוין. **ולבתר אתעקרו מתמן**, לאח"כ נעקרו י"ב בחינות דז"א משם, דהיינו שיצאו מישו"ת, **ואשתילו באתר אחרא**, שבאו למקומם עצמם, שהוא למטה מישו"ת.

(יט) **והאי נציצו סלקא וכי׃** הניצוץ הזה, שהוא המפתחא, עולה ויורד, שמאיר בחכמה ממטה למעלה ע"י התכללות בקו שמאל, ומאיר בחסדים שבימין ממעלה למטה. והוא נקרא בוצינא דקרדינותא, דהיינו הניצוץ הקטנה, זה הוא המתקן והמכה בכל נטיעות המאורות, ואומר לה גדלי. כי הוא סוד המסך

(דפ"י דף נ"ז ט"א)

עומקא ורומא בשיעורא. עיגולא ורבוּעא בשיעורא. ׀ כלא סחרא משחחא חדא. כל נהורין, וכל רזין, לא סלקין, ולא נחתין, ולא מתפשטין, אלא במשחחא דא. בר לעילא לעילא, דלית שיעורא, ולא קיימא בהאי לאסתכלא ולמנדע.

(כב) כל שיעורין וכל משחחין הוא כליל לון, וכולא אתכליל ביה. קו המדה, אינון גוונין דאצטבעו ביה, וקיימין ביה, אתפשטו. וכד אתרביאו, סלקן ומתפשטן לאורכא ולפותיא ועומקא ורומא. ואיהו סלקא ומדיד לכלא במשחחא חדא. שארי מלעילא מאתר דשארי שיעורא, עד סוף דרגי מהימנותא.

(כג) תרעא קדמאה, שירותא דשארי טמירא דטמירו, והאי נציצו אתרבי ונציץ, דלא אתגלייא ולא אתידע, עד דמטי לרעוא דרעוין, ומתמן אתגלייא ולא אתגלייא, עד דקשיר קשרין למשחחא, כגוונא דאיהו מדיד, הכי אתרביאו וסלקן לכל סטר, קשרא דנעיץ מתמן, ושראן קשרין.

(כד) ההוא קשרא קדמאה, תלתא אלפי עלמין קשרין ביה. חד עלמא

חלופי גרסאות

׀ נ"א וכלא (קראקא).

קו המדה

הסולם

מאמו

ועומק ורומ. ומתחיל למדוד מלמעלה, ממקום שיש בו שיעור, דהיינו שיש שם שיעור גילוי חכמה, שהוא ישוּסוּת, עד סוף מדרגות האמונה. שהיא המלכות.

(כג) תרעא קדמאה שירותא וכר: השער הראשון, הוא ההתחלה שהתחיל הנסתר מהנסתרות, דהיינו עלית הניצוץ, שנקרא מנעולא אל רישא דעתיק, שהוא הנסתר מכל הנסתרות (כמ"ש לעיל באות ט"ו ג"ש) והניצוץ הזה גדל והתנוצץ, ולא נגלה ואינו נודע, עד שהגיע לרצון הרצונות, שהוא אר"א, ומשם נגלה ואינו נגלה, שלעצמו אינו נגלה, ולצורך ישוּסוּת הוא מתגלה. עד שקושר קשרים למדידה, דהיינו עד שמוציא ג' קוין בישוּסוּת, הנקשרים זה בזה ונמדדים ע"י קו המידה. כמו שהוא מודד, כן גדלים ועולים לכל צד, כל אחד עולה אל הקשר שנעוץ משם, כלומר, שעולה לקשר שמשם הוא נמשך. וכך מתחילים הקשרים. פירושו. הארת ג' קוין בהתכללות זכ"ה, נק' קשר. ובשביל שג' הקוין נכללים זמ"ה, יש קשר של ג' קוין בכל קו וקו. וכן כל כמה שג' הקוין עולים ונכללים זה בזה, כן מתרבים הקשרים.

(כד) ההוא קשרא קדמאה וכר: אותו קשר העליון, ג' אלפי עולמות קשורים בו. עולם

כדה לסוד האמונה, דהיינו כדי לגלות החכמה במלכות הנקראת אמונה. כי אין גילוי החכמה אלא במלכות. קו המדה, מודד האורך והרוחב בשיעור, והעומק והרום בשיעור, והעיגול והריבוע בשיעור, (שענינם נתבאר לעיל באות י"ד ע"ש) מדה אחת סובבת הכל. כל האורות, וכל הסודות, אינם עולים, ואינם יורדים, ואינם מתפשטים, אלא במדה הזו. חוץ למעלה למעלה, דהיינו באר"א עלאין, שאין שם שיעור, כי הם בסוד כי חפץ חסד הוא, והי' אינה יוצאת מאויר שלהם לעולם, (כמ"ש בזהר בראשית א' דף רנ"א ד"ה נחית) והוא אינו עומד בזה, להסתכל ולדעת, להיותם תמיד נעלמים מחכמה. וע"כ אין שם שיעור ומידה, המורים על שיעור גילוי הארת החכמה.

(כב) כל שיעורין וכל וכר: כל השיעורים וכל המדות הוא, קו המדה, כולל אותם, וכולם נכללים בו. קו המדה, אלו הצבעים, לבן אדום ירוק שחור, שה"ס ג' קוין ומלכות המקבלתם, שנצטבעו בו, ועומדים בו, מתפשטים. וכשגדלו, דהיינו כשיש להם מוחין דג"ר, המכונים גדלות, עולים ומתפשטים לאורך ולרוחב ולעומק ולרום (כנ"ל באות י"ד) והוא, קו המדה, עולה ומודד את כולם במדה אחת, דהיינו שמודד את כולם, באורך ורוחב (דמ"י דף ג"ו ט"ב)

סלקא לעילא, וחד נחתא לגביה, וחד נחתא לתתא מניה, דאיהו דקיקא מכלהו. בין עלמא ועלמא אלף עלמין. עלמא תתאה מכלהו, ו ארכיה אלף אמין. (כה) וחמש זרתין אתכלילו בהאי קשרא. והאי קשרא, אורכיה תלתא אלפי פ, עלמין וחמש אצבעאן. פותיה, תלת אלפי עלמין. (כו) וכלא אתקשר בעיגולא. ו עיגולא דסלקא ונחתא. בעיגולא חדא שית

חלופי גרסאות

צ ג"א ל"ג ארכיה (קראקא). ק ג"א אמין (חינצא בסוגריים) ו ג"א עיגוליה (דפוסים ראשונים).

קו המדה

הסולם

מאמר

אבל אמרת, מורה ביותר על גילוי החכמה. כי כל אמה היא בת ששה טפחים, שה"ס הג"ת נה"י דחכמה, המורים על ו"ק דחכמה המתגלים ע"י הקו האמצעי, שהוא ז"א.

(כה) וחמש זרתין אתכלילו וכו': וחמשה זרתים נכללים בקשר הזה. שה"ס הג"ת נ"ה דחכמה דשמאל, כי הספירות דחכמה דשמאל נקראות כל אחת בשם זרת, מפאת הדינים השורים בשמאל. כי זרת היא מלשון זרות, והקשר הזה אורכו ג' אלף עולמות וחמש אצבעות. ורחבו, ג' אלף עולמות. פירוש. האורך רומז על הארת החכמה, וע"כ הוא ג' אלף עולמות וחמשה אצבעות, כי אצבעות מורות על גילוי חכמה בסוד מורה באצבע (כמ"ש בזהר בראשית א' דף קכ"א ד"ה ואז). ומתוך שהגילוי הגדול הזה אינו אלא במלכות, שספירותיה בסוד יחידות, ע"כ הם רק חמש אצבעות כנגד הג"ת נ"ה דחכמה, שה"ס ו"ק דחכמה. וז"ש, ארכיה תלתא אלפי עלמין וחמש אצבעאן. שהוא מטעם שהאורך רומז על גילוי החכמה. אבל רחבו אין שם אלא ג' אלפי עולמות בלבד, שמורה על התכללות החכמה בדרך העלם. כי עולם הוא לשון העלם. אבל המש האצבעות. שה"ס גילוי החכמה, אין בו, כי הרחב הוא בשליטת החסדים.

(כו) וכלא אתקשר בעגולא וכו': והכל נקשר בעגול, כי העגול, שה"ס אור"א דישוס"ת, הוא שורש כל המדרגות שבישוס"ת וזו"ן. העגול עולה באו"ח, ויורד באו"י בעגול אחד. ששה אלף עולמות הם לפניו מעגול אחד. והקשר הזה שבגגול, כולל הכל, שכולם נמשכים ממנו. והקשר הראשון הזה הנ"ל, קיומו תקוע כאן, בעגול, שחמנו מתפשטים הקשרים והמידות שלו.

פירוש

עולם אחד עולה למעלה, ואחד יורד אליו, ואחד יורד למטה ממנו, שהוא דק מכולם. בין עולם לעולם אלף עולמות. העולם התחתון מכולם אלף אמות ארכו.

פירוש. מתחיל לבאר ענין ג' קשרים דישוס"ת, שה"ס ג' קוין שכל אחד מהם כלול מג' קוין, כנ"ל בדבור הסמוך. והקשר הראשון הוא קו ימין דישוס"ת הכלול מג' קוין, ואומר שבקשר הראשון כלולים בו ג' אלפי עולמות, (א) ה"ס אור"א דישוס"ת, המכונים עגולא, (ב) ה"ס ישוס"ת עצמו, המכונים רבועא שבראש, (ג) ה"ס ז"א הכלול בישוס"ת, שנקרא רבועא דגופא. וכיון שכל אחד כלול מחכמה, הם נקראים ג' אלפי עולמות, כי ספירות החכמה הן בסוד אלף, וז"ש, ההוא קשרא קדמאה, שה"ס קו ימין דישוס"ת, תלתא אלפי עלמין קשירין ביה, שהם אור"א וישוס"ת וז"א, כנ"ל. חד עלמא סלקא לעילא, דהיינו אור"א דישוס"ת, שהוא כלול בו ממדרגה עליונה ממנו. שה"ס עגולא. וחד נחתא לגביה, דהיינו ישוס"ת עצמו, שהוא בחינתו עצמו. והוא נקרא ריבועא שבראש. וחד נחתא לתתא מניה, שהוא ז"א שבישוס"ת, הנכלל בו ממדרגה התחתונה ממנו. כי ז"א הוא למטה, מישוס"ת, והוא נקרא רבועא דגופא. דאיהו דקיקא מכלהו, שאור ז"א שבו, הוא דק וקטן מכולם.

ונודע שיש ב' מיני הארות, א' מעצם הספירות, ב' שבין ספירה לספירה (כמ"ש לעיל פ' אחרי, אות ק"ח ע"ה) וז"ש, בין עלמא ועלמא אלף עלמין, שההארה שבין עולם לעולם היא אלף עולמות, שה"ס החכמה, בסו"ה ואאלפך חכמה. עלמא תתאה מכלהו שהוא ז"א דישוס"ת, כנ"ל, ארכיה אלף אמין. כלומר, שבו מתגלה החכמה יותר מב' עולמות הקודמים ממנו. כי הם מאירים רק בסוד ג' אלפי עלמין. ועולם, מורה על העלם.

(דפו"י דף ג"ז ט"ב)

אלפין עלמין לגו מעיגולא חד. והאי קשרא כליל כלא. האי קשרא קדמאה. קיומא נעיץ מהכא, ואתפשטו קשרין ומדידין.
 (כז) מהאי קשרא, שארי קו המדה לאתפשטא, מדיד אלף דאיהו עיזקא
 חדא, ואלף דאיהו עיזקא חדא, לאתאחדא דא בדא. ת ואלין עיזקן אינון
 מאתן אלף עלמין, א דכסיף בהו קב"ה. ואלין עיזקן אתאחדן דא בדא.
 (כח) בין עיזקא ועיזקא, ת"ק אלף עלמין. ואלין דפתחי תרעין לכל

חלופי גרסאות

ש נ"א ל"ג מן חדא עד חדא (קראקא). ת נ"א ואינון (קראקא). א נ"א מוסיף אלין דכסיף (קראקא).

מאמר הסולם קו המדה

והסודים. והטבעת השמאלית. שהוא מוח השמאל
 דישסו"ת היא בינה שלהם הכוללת חכמה
 וחסדים. עכ"ז כשהן מתיחדות זו בזו הן
 מאירות מבין שתיהן, חכמה וחסדים לכל
 ז"ת, שהן בעיקרן, חג"ת נ"ה דישסו"ת. כי
 יסוד ומלכות אינם אלא ב' כוללים של חג"ת
 נ"ה אלו. וז"ש, בין עיזקא ועיזקא ת"ק אלף
 עלמין, שההארה שבין טבעת לטבעת מאירה
 חכמה וחסדים לחג"ת נ"ה, שמצד החסדים הן.
 ה' מאות, ומצד התכללות החכמה יש בכל
 אחת מה' מאות אלו סוד האלף שהוא חכמה.
 וע"כ יש ה' מאות אלף בין עיזקא לעיזקא.
 וז"ש, ואלין דפתחי תרעין לכל פטר, דהיינו
 שמאירים הן בחסדים שבצד ימין והן בחכמה
 שבצד שמאל. והנה טפח וזרת, הם שניהם
 מדות של חכמה, אלא טפח הוא הארת חכמה
 בכללות ובשליטת הימין, וזרת היא הארת
 חכמה דשמאל. (ועי' לעיל ז"ח יתרו אות
 ק"ט) והם ג' בחינות: עלמין, הם בעולם
 יותר מכולם. טפח מגולה יותר, וזרת מגולה
 יותר מכולם. וז"ש, בין עלמא ועלמא טפח,
 שההארה המאירה בין עולם לעולם הוא
 בבחינת טפח. כי ההארה שבין העולמות מגולה
 יותר.

והנה בכל מקום, הימין הוא גדול מן
 השמאל, כי הימין מאיר ממעלה למטה,
 והשמאל אינו מאיר רק ממטה למעלה בלבד.
 חוץ מבהתפשטות הראשונה הזו שבו נבחן
 שהשמאל הוא גדול מימין, משום שכאן היתה
 מציאות בחינת הימין בלי התכללות השמאל.
 שאינו רק ו"ק, אלא שבהתכללות השמאל הוא
 קנה ג"ר. וז"ש, עיזקא תניינא, טבעת השניה,
 שה"ס המוח השמאלי, רב מחברתה, היא
 גדולה מהטבעת הראשונה, שהיא מוח הימין,
 משום שהשמאל מקנת ג"ר לימין. אבל אחר
 שכבר

פירושו. העגול הוא הראש של ישסו"ת,
 להיותם או"א דישסו"ת, וישסו"ת נבחן לז"ת
 דאו"א, וכל מה שיש בישסו"ת הם מקבלים
 מאו"א. וז"ש, קיומא נעיץ מוככא וכו'. ושה
 אלף עלמין, ה"ס חג"ת נה"י דחכמה הנעלמים
 באו"א. ובעת שהם משפיעים חכמה לקו
 שמאל דישסו"ת הם מתגלים, ומתוך שאינם
 משפיעים רק ו"ק דחכמה, ע"כ אין בהם אלא
 חג"ת נה"י, שכל אחד מהם כלול מאלף, שהוא
 חכמה, וחסדים מג"ר דחכמה. וע"כ יש בכל
 עגול רק ששה אלף עולמות, שהם חג"ת נה"י
 דחכמה.

(כז) מהאי קשרא שארי וכו': מקשר
 זה שבנגול, מתחיל קו המדה, שהוא הקו
 האמצעי, להתפשט, דהיינו הקו האמצעי
 דישסו"ת, המיוחד ב' הקוין ימין ושמאל שלהם.
 מרד, הקו האמצעי, אלף עה"ס חכמה, שהוא
 טבעת אחת, דהיינו הנוח שבימין, ומרד אלף,
 שה"ס חכמה, שהוא טבעת אחת, דהיינו המוח
 שבשמאל, כדי ליחדן זו בזו. ואלו הטבעות הן
 מאתים אלף עולמות, כי אחר אמת יחדות זב"ז,
 שבהם גם בחי' חסדים, שהם ב' מאות, שחומד
 אותם הקב"ה, שהוא הקו האמצעי. והטבעות
 האלו מתיחדות זו בזו.

(כח) בין עיזקא ועיזקא וכו': בין טבעת
 לטבעת, מאירים ת"ק אלף עולמות. ואלו הם
 הפותחים שערים להאיר לכל צד. בין עולם
 לעולם הוא טפח. הטבעת השניה גדולה מחברתה
 במדה הראשונה לכל.

פירושו. אע"פ שכל טבעת היא רק ספירה
 אחת של חכמה שה"ס אלף, ושל חסדים שה"ס
 מאה. כי הטבעת הימנית שהיא מוח הימין
 דישסו"ת, הוא חכמה שלהם, הכוללת חכמה
 (דס"י דף נ"ז ס"ב)

סטר. בין עלמא ועלמא טפת. עיזקא תניינא, רב מחבירתה ג במשחתא קדמאה ג דכלא.

קט) מהכא אתפשט לתתא, ומדיד קו המדה תלת ד זרתין פשיטין בלא קשרא. ה ארכא דההוא זרת שתין רבוא עלמין.

ל) בהאי זרת אתתקנו שמים, ו ברזא דשתין רבוא עלמין. וכל עלמא ועלמא ז כלילא בארבע אלפין עלמין אחרנין. הה"ד, ט ושמים בזרת תכן. פ אתפשט ק"ו המד"ה, ואתתקן במדידו תרין זרתין, ופלגא, ופלג פלגא, בלא קשרא.

לא) כל משחתין אלין דהאי סטרא, דקיימא בקו המדה, משחתא חדא לריבועא כלא, ו ולאו הכא לעיגולא. ומשחתא דקיימא בק"ו המד"ה, איקרי משחתא דריבועא. בהאי משחתא קיימא כלא ואתקיים.

חלופי גרסאות

מסורת הזהר

ב ג"א מוסיף במשחתא דקשרא (דפוסים ראשונים).
 ג ג"א וכלא (קראקא). ד ג"א זמנין (קראקא). ה ג"א
 אתרא (קראקא) ג"א אחרא (וינציא). ו ג"א בכללא (וינציא בסוגריים). ז ג"א כליל (דפוסים ראשונים).
 ח ג"א אתפשטו (קראקא). ט ג"א ולאן (דפוסים ראשונים).

קו המדה

הסולם

מאמר

הדעת, שהיא הזרת הג', כולה מו"א ומלכות, שהימין שבה הוא ז"א והשמאל שבה הוא מלכות. והמלכות אינה יכולה לקבל חכמה, אלא בחצי פרצוף שלה, ששם שולטת המפתחא. אבל בחצי פרצופה השני, ששם שולטת כנעולא, אינה יכולה לקבל חכמה. (כנ"ל בזהר בראשית ב' דף קנ"ח אות רס"ט בהסולם ע"ש) ולפיכך נמצא, שמתפשטות מקו שמאל, ב' זרתין שהן חכמה ובינה, ומחצית הזרת, שהיא המחצית הימנית של הדעת, שהיא ז"א, אבל יכול להתפשט אלא למחצית המחצית, ששם שולטת המפתחא. אבל מחצה השנייה של המלכות, ששם שולטת המנעולא אינו יכול להתפשט. וע"כ אין ההתפשטות מקו שמאל, אלא שתי זרתות, שהם חו"ב, ומחצית הזרת, שהיא חצי הדעת הימנית, ומחצית המחצית, שהיא חצי הדעת השמאלית. ששם שולטת המפתחא.

שכבר נכלל הימין משמאל, בהתפשטות הראשונה, וקנה ג"ה, נבחן שהימין גדול מהשמאל, כי הימין מאיר ממעלה למטה, והשמאל אינו מאיר רק מטה למעלה.

כט) מהכא אתפשט לתתא וכו': מכאן מתפשט למטה, לז"א, ומודד קו המדה ג' זרתות פשוטות, שהי"ס ג' קוין, בלי קשר, אלא בזה אחר זה. אורך אותה הזרת, הוא ששים רבוא עולמות, ונקראת זרת משום שהיא חכמה דשמאל. והם עש מאות בסוד חגית נה"י וחסדים, ועש מאות אלק, בסוד החכמה דשמאל, המאירה בכל אחת מהן.

ל) בהאי זרת אתתקנו וכו': בזרת הזו נתקנו השמים שהם ז"א, בסוד ששים רבוא עולמות, שהוא אורך הזרת, וכל עולם ועולם כלול מד' אלפים עולמות אחרים, שהי"ס חו"ג תו"מ שבכל עולם, והם אלפים בסוד החכמה. בסו"ה ואלפין חכמה, ז"ש, ושמים בזרת תכן, שוב נתפשט קו המדה, ונתתקן במדידת שתי זרתות, ומחצה, וחצי מחצה, בלי קשר.

לא) כל משחתין אלין וכו': כל המדידות האלו שבאותו צד שהתפשטותו עומדת בקו המדה, שהוא הקו האמצעי, מדה אחת אל הרבוע כולו, (כנ"ל אות י"ד) ואינו כן במדידת העגול, שאינו במדה אחת. המדה שעומדת בקו המדה, נקראת מדה הרבוע. במדה זו עומדים הכל, ומתקיימים.

פירושו. ב' התפשטויות אלו של ג' זרתות הן מב' קוין, ימין ושמאל דישסו"ת, ומקו הימין, שהוא חסדים היו יכולות להתפשט ג' זרתות שלמות, שהן ג' קוין, חב"ד. אבל מקו השמאל, שהוא חכמה היו יכולים להתפשט אלא ג' קוין ומחצה, וחצי מחצה, והטעם הוא כי (דפו"י דף ג"ו ט"ב)

לב) עומקא דריבועא דא, חמשין זרתין, לאתפתחא לחמש סטריין. רומא חמש. ועד הכא קיימא משחתא דריבועא. והכא קיימא קשרא לקיומא, קשרא קדמאה, דאיהו שירותא דהאי, איהו - קיומא. קיימא קו המדה במדידו דמשחתא, ועד הכא תרעא קדמאה לקיומא.

לג) אשתכח קו המדה, במשחתא דא דריבועא בכל סטרוי, שבע מאה אלף עלמין, ושבעה טפחים, וחמש זרתים, ופלגא, ופלג פלגא. עומקא ורומא חמשין וחמש זרתין.

לד) הכא אשתכללו קו המדה במשחתא חדא, משירותא דקשרא קדמאה, עד סיומא דמשחתא דנא דריבועא. כ הכא משחתא חדא ל לקיומא חד. * והאי איקרי משחתא עילאה, קיומא סתימאה, קשרא קדמאה, וריבועא דא קיומא דרזא ידו"ד, שמא קדישא עילאה, כללא דקשרא קדמאה, ומשחתא דריבועא דסלקי גו משחתא, ברעותא דסתימו עד אין סוף.

לה) ועד ה הכא קיומא חדא עילאה סתימאה. מהכא אתפשט קו המדה, ומדיד גו גוונין דקיימין בקישורא חדא, כלילא חדא. קו המדה אתגלייא, וקיימא בנציצו דנהיר, וכל גווני קיימין ביה.

חלופי גרסאות

• נ"א סיומא (חוינציא בסוגריים). כ נ"א הא (דפוסים ראשונים). ל ה"ג הסלם נ"א לקיימא (כל הדפוסים).
ח נ"א ל"ג הכא (קראקא).

מאמר

הסולם

קו המדה

אות כ"ט ולי' וביחד הם ה' זרתות ומחצה וחצי מחצה. העומק והרום הם חמשים וחמש זרתות (כנ"ל אות ל"ב).
לד) הכא אשתכללו קו וכו': כאן נשתכלל קו המדה במדה אחת, מתחילת הקשר הראשון הזה, עד סוף מדת הרבוע הזה. כאן מדה אחת לקיום אחד. והיא נקראת, מדה עליונה, או קיום הסתום, או הקשר הראשון. ומדת הרבוע הזה, היא הקיום של סוד הוי"ה, שהוא השם הקדוש העליון, והכלל של הקשר הראשון. כי ד' אותיות הוי"ה רומזות על מדת הרבוע. והיא מדת הרבוע העולה במדה, ברצון הסתימה עד אין סוף. והטעם של כל זה, הוא, מפני שקשר זה, ה"ס הקו הימני של ישויות. וקו הימין הוא תמיד בשליטת החסדים וסתום מחכמה. אבל בקשר הב' שהוא קו השמאל דישויות, נבחנות המדות שהן בגלוי כמ"ש לפנינו.

לה) ועד הכא קיומא וכו': ועד כאן הוא קיום אחד של העליון הסתום, שהוא קו ימין דישויות, מכאן, מתפשט קו המדה, לקשר ב' דישויות, שה"ס קו שמאל, ומודד בגוונים

לב) עומקא דריבועא דא וכו': מדת העומק של הרבוע הזה, הוא חמשים זרתות. שה"ס חמשים שערי בינה, כדי להתפתח לחמש צדדים, שהם חגית נ"ה, שכל אחת מהן כלולה מעשר ספירות. הרום הוא חמש זרתות. ועד כאן עומדת מדת הרבוע, וכאן נמצא הקשר לקיום, כי הקשר הראשון, שהוא תחילת ההתפשטות הזו, הוא קיום. כי להיותו קו ימין הוא נתן קיום לכל המדרגה. וקו המדה נמצא במדידות. המדה הזו. ע"כ הוא השער הראשון לקיום.

לג) אשתכח קו המדה וכו': נמצא שקו המדה במדת הרבוע הזה בכל צדדיו, שבע מאות אלף עולמות ב' עוקאות הן מאתים אלף עולמות, ובין עוקא ועוקא ה' מאות אלף עולמות (כנ"ל אות כ"ז וכ"ח) נמצאים ביחד שבע מאות אלף עולמות. ושבעה טפחים, נראה שצריך לומר, שבע מאה אלף טפחים, כי בין עולם לעולם יש טפח (כנ"ל אות כ"ח) וחמש זרתות ומחצה, ומחצית המחצה, כי בהתפשטות הימין יש ג' זרתות, ובהתפשטות השמאל יש ב' זרתות ומחצה וחצי מחצה (כנ"ל (דפוס דף ג"ו ט"ב י' ט"ג)

לו) נ קשרא תניינא. קו המדה שארי, ואתגלייא בייב קשרין עילאין, ומאתן ותלתין ושית קשרין אחרנין דקיין. אלין ייב קשרין עילאין, ס קיימין גו קשרא קדמאה סתימא ורבוועא, ומתקשראן ע ואתאחדאן בהו. ומתאחדאן ומתקשרין פ באלין אחרנין. וכד מסתכלין מלין, כולא איהו משחחא חדא. לז) וקשרא קדמאה מאינון ייב, אלין אינון דקיימין במשחחא, בגין דמתפשטי יתיר. וכל אינון אחרנין, ז מתפשטין הכי, אלא ק אילין דבקין דא עם דא, וכלילן דא עם דא. ובקו המדה, קיימי כלהו כחדא, כללא חדא, למשיחא חדא.

לח) האי קשרא, כגוונא דקשרא קדמאה איהו, ושיעורא דיליה, ואורכיה ופותייה, כההוא גוונא ממש, בר דהאי באתגלייא, וההוא קדמאה געיין דלא אתגלייא.

לט) קשרא תליתאה, קשרא דא איהו קדמאה, ר ודא משנייא מכל אינון

חלופי גרסאות

ו גיא תרעא תניינא (קראקא). ט גיא וקיימין (קראקא). ע גיא ל"ג ואתאחדאן (קראקא). פ גיא מוסיף אלין באלין (קראקא). ז גיא מוסיף לא מתפשטין (קראקא). ק ה"ג דפוס מונקאטש במרובעים גיא ל"ג אלין (דמוסים ראשונים). ר גיא ולא (קראקא).

מאמר

הסולם

קו המדה

ובקו המדה, נמצאים כולם כאחד, בכלל אחד למדה אחת. כלומר, שהמדה האחת של הקו האמצעי היא שורש לייב קשרים ולרליו קשרים.

לח) האי קשרא כגוונא וכו': קשר זה הב, הוא כעין הקשר הראשון, והשיעור שלו, ואורכו ורחבו, הם כעין הקשר הראשון ממש. ואין הפרש ביניהם. רק, מה שקשר זה הב הוא בגלוי, להיותו קו שמאל, כנ"ל, ואותו הקשר הראשון הוא תקוע שאינו מתגלה. להיותו קו ימין.

לט) קשרא תליתאה. קשרא וכו': הקשר השלישי. הקשר הזה הוא הראשון, והוא משונה מכל אלו הגוונים, זה הוא קשר וגוון יותר חשובים. והוא עומד להתפשט למדה.

פירוש. הקשר השלישי הזה, הוא הקו האמצעי דישסו"ת, שהוא עצם קו המדה, שהוא העושה המדה בב' הקוין ימין ושמאל (כמי"ש לעיל אות י"ד ע"ש) ולפיכך מבחינה זו הוא נבחן כקשר הראשון, כי הקשר של הקו האמצעי נעשה קודם הקשרים שבב' הקוין ימין ושמאל. וז"ש, קשרא תליתאה, שהוא קשר שבקו האמצעי, קשרא דא איהו קדמאה, שהקשר שבו נעשה מקודם שנעשה הקשר בב' הקוין ימין ושמאל. ומה שקורא לעיל

בגוונים הנמצאים בקשר אחד, בכלל אחד. וכאן קו המדה מתגלה ועומד בהתנוצצות מאירה, וכל הגוונים נמצאים בו.

לו) קשרא תניינא. קו וכו': הקשר השני. בו קו המדה מתחיל ומתגלה בייב קשרים עליונים, שהי"ס ג' קוין ומלכות המקבלתם. שכל אחד מהם כלול מג' קוין, והם ייב ורליו קשרים דקים אחרים, שביחד הי"ס רמ"ח קשרים כנגד רמ"ח אברים. בסוד, ויה עם זכר"י, הם רמ"ח. אלו ייב הקשרים הנליונים, נמצאים בקשר הראשון הסתום והמרובע, ומתקשרים ומתיחדים בהם. וכן מתיחדים ומתקשרים ברליו הקשרים האחרים. וכשמסתכלים בדברים, הכל הוא מדה אחת, דהיינו מדת ג' קוין, שמהם מתפשטים כל הקשרים.

לו) וקשרא קדמאה מאינון וכו': והקשר הראשון, מאלו ייב, כלומר הקשר של ייב קשרים, שהוא הקודם לקשר של רליו שגורים, אלו הם העומדים במדה, כלומר, שבהם עיקר הגילוי של המדה, משום שהם מתפשטים ביותר. וכל אלו רליו האחרים, מתפשטים גי"כ כך, אלא שהם נמשכים מדבקתם זה עם זה ומהתכללותם זה עם זה. כי התכללותם זה בזה עושה רבוי הקשרים עד רליו קשרים. (דמו"י דף ג'ו ט"ג)

גוונין, ודא איהו קשרא ם וגוון יתיר, ה ואיהו קאים למשחתא לאתפשטא.
 (מ) שארי קו המדה, ומדיד באלין תריסר קשרין. תלת א קשרין מינייהו
 עילאין, דקיימין למשחתא בההוא מדידו דמדיד, ואסגי ב ארכאן דיומין בכולא.
 וסימן דא ג חר"ל. ויש לו רזא דכתיב, ה וכחול ארבה ימים. והא אוקימנא.
 (מא) מדיד אלף, ושארין מרישא דעוקא דלעילא, דיוקנא רזא דאדם.
 ד מדיד ברישא, לאתפשטא לתתא באורכא.

(מב) ההוא רישא שארי מלעילא, ומדיד בעיגולא, לתרין סטרין. סטרא
 חדא תלת מאה זרתין, ופלגא, וחד שלישי. סטרא דא קיימא בחמש מזלגין,

מסורת הזהר

חלופי גרסאות

ה (איוב כט) תק"ח ד' קד ט"ד.
 ש ג"א בנחון (חיינציא) ג"א כגוון (קראקא). ת ג"א דהא
 איהו (חיינציא בסוגריים). א ג"א ל"ג קשרין (קראקא).
 ב ג"א ברכאן (דפוסים ראשונים). ג ג"א מוסיף חול ח"י וי"ל רזא (דפוסים ראשונים). ד ג"א מיד (קראקא).

מאמר

הסולם

קו המדה

הוא חול, כלומר שחכמה זו נקראת חול.
 כנ"ל. ויש לו רזא דכתיב וכחול ארבה
 ימים, שזה מרמז על מוחין אלו דחכמה
 שבשמאל, שהם מכונים מוחין דחול, ושמהם
 נמשכת אריכות ימים.

(מא) מדיד אלף ושארין וכו': מדד
 אלף, דהיינו שממשך החכמה המכונה אלף,
 ומתחיל למשך מראש הטבעת שלמעלה, שה"ס
 א"א, כי המוחין דישטו"ת נקראים טבעות
 (כנ"ל אות כ"ז) והראש שלהם ה"ס א"א, שהם
 השורש לישטו"ת (כנ"ל אות כ"ו) ומושך משם
 צורת סוד אדם, שה"ס המוחין דו"א, שה"ס
 הו"י"ה דאלפין שבגנימטריא אדם. ומודד בראש,
 כדי שיתפשט למטה באורך, דהיינו בהארת
 החכמה המכונה אורך.

(מב) ההוא רישא שארי וכו': הראש
 ההוא, שהוא א"א כנ"ל, מתחיל מלמעלה,
 ומודד בעגול, כי שם סוד המדידה בעגול (כנ"ל
 אות כ"ו) לב' צדדים, הצד האחד הוא שלש
 מאות זרתות וחצי ושליש אחד. הצד הזה
 נמצא בחמשה מזלגות הנכנסים לחמשה מזלגות
 שבצד השני, שיש לו אותה המדה, וה' מזלגות,
 כמו הצד הא', ונדבקים אלו באלו. ומדת
 המזלגות הנכנסים זה בזה, היא שלש מאות
 טפחים וזרת אחת וחצי זרת. נדבקים אלו באלו,
 כדי לקשר הצד הזה בצד השני.

פירוש. כל המדובר כאן הוא בקשר הג',
 שהוא הקו האמצעי דישטו"ת, הנקרא דעת.
 אלא כיון שג' הקשרים כלולים זה מזה, יש
 בכל

לעיל (באות כ"ד) את קו הימין בשם קשרא
 קדמאה, הוא רק מבחינת החשיבות, והסדר.
 ודא משנייא מכל אינון גוונין, כי ב' הקוין
 הראשונים היה צבעם לבן ואדום, אבל הקו
 הזה האמצעי, הוא בצבע ירוק. ודא איהו
 קשרא וגוון יתיר, שהקשר והגוון שבקו
 האמצעי הם יותר חשובים מהקשרים והגוונים
 שבב' הקוין הראשונים, משום שהוא המתקן
 והמיחד את ב' הקוין הראשונים. ואיהו קאים
 למשחתא לאתפשטא, כי כל עקרו של הקו
 האמצעי עומד למדידת המדות והתפשטותם
 (כמ"ש באות י"ד).

(מ) שארי קו המדה וכו': התחיל קו
 המדה ומדד באלו י"ב קשרים (כמ"ש לעיל
 באות ל"ו) שהם חוי"ג תו"מ, שבכל אחד ג'
 קוין. ג' הקשרים העליונים מהם, דהיינו ג'
 קוין שבחסד, העומדים למדה באותה מדידה
 שמדד, מרבים, אריכות ימים לכל. וסימן לזה
 הוא חול, שיש לו סוד שכתוב, וכחול ארבה
 ימים. וכבר העמדנו.

פירוש. המוחין דישטו"ת נקראים מאורי
 האש מטעם החכמה שבקו שמאל שלהם שאינם
 מאירים אלא ביחד עם דינים (כמ"ש באדרא
 רבא אות ר"ט) והדינים הם בחי' אש, וע"כ
 נקראים מאורי אש. והם המאירים במלכות
 בימות החול, (כמ"ש בזהר בראשית ב' אות
 קכ"ח ע"ש) וח"ש ואפגי ארכאן דיומין
 בכלא, כי מהארת החכמה נמשכת אריכות
 ימים, כי האורך רומז על חכמה. ופימן דא
 (דפו"י דף ג"ז ט"ג)

דעיילי לסטרא תניינא, ומתדבקן אלין באלין. ומשחתא דאלין מזלגין דעיילי דא בדא, תלת מאה טפחים, וחד זרתא ופלגא. מתדבקן אלין באלין, לקשרא סטרא דא בסטרא תניינא.

(מג) סטרא תניינא, ה מדיד בוצינא באתפשטות, ו ואתעביד משחתא תלת, מאה זרתין, ופלגא, וחד שלישי, ה כהוא סטרא קדמאה. אשתכח

חלופי גרסאות

ה ג'א בכוציא ול'ג מדיד (קראקא). ו ג'א ועביד (וינציא בסוגריים). ז ג'א ל'ג מאה (וינציא). ח ג'א בהוא (דפוסיים ראשונים).

מאמר

הסולם

קו המדה

מפני שנכנסים ונתחבים בצד האחר. כמו מזלג. דעיילי לסטרא תניינא, שהם נכנסים ונכללים בצד השני, שהוא אמא, ומתדבקן אלין באלין, וכל זה בגופיהם דאוי"א. אבל בראש, אין דבקות. בסו"ה ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה. ומשחתא דאלין מזלגין וכו' תלת מאה טפחים וחד זרתא ופלגא, שלש מאות טפחים הם ג' קוין לישסו"ת. וזרת ומחצה הם לז"א ומלכות הכלולים בישסו"ת, שמב' הצדדים, הם ג' זרתות. והם לג' קוין דז"א ומלכות.

ומה שבראש לא השפיעו לז"א ומלכות רק זרת אחת, שה"ס הדעת לבה, ולא לחוי"ב. וכאן השפיעו להם ג' זרתות. הטעם הוא, כי מבחי' חו"ב דראש, אין ז"א ומלכות יכולים לקבל. אבל מבחינת חו"ב דגוף דאוי"א הם יכולים לקבל. וע"כ מקבלים כאן, ג' זרתות. ובבחינת הראש דאוי"א אומר שלש מאות זרתין, ומבחינת הגוף דאוי"א אומר שלש מאות טפחים. הטעם הוא, כי מראש דאוי"א מושפעת הארת החכמה לקו שמאל דישסו"ת, והחכמה דשמאל מכונה זרתות (כנ"ל באות כ"ח) ע"כ אומר ש' זרתות. אבל בגוף, שולטת בעיקר החכמה דימין, שהוא בהעלם. (כנ"ל באות כ"ח) ע"כ אומר ג' מאות טפחים. אלא זו"ן, שאיננו יכולים לקבל חכמה דשמאל מראש או"א, אלא מגוף דאוי"א, ע"כ מודד בשבילם זרתות.

(מג) סטרא תניינא. מדיד וכו': הצד השני, של העגול, שהוא הצד השמאלי, דהיינו אמא. הנצוץ מודד בהתפשטות, ונעשית מדה של ג' מאות זרתות ומחצית הזרת, ושליש אחד. דהיינו כמו המדות של איתו הצד הראשון, שהוא אבא. כנ"ל. נמצא שעגול הראש הזה מב' צדדיו, הם שש מאות זרתות וזרת אחת וכו'

בכל אחד ג' קוין, שהם חב"ד. וכן יש בכל אחד הארת או"א עלזוין הנקראים ראש ועגולא. שכל מה שיש בחב"ד דישסו"ת מקובל מהם. ולפיכך יש בקו האמצעי דישסו"ת, ג' קוין חב"ד דישסו"ת, והראש שלהם, שהוא או"א עלזוין. וכן יש לזכור, שכל הנמדד בעגול, שהוא או"א, אינו לצורך או"א עצמם, להיותם תמיד בחסדים מכוסים מחכמה, אלא שהוא כדי להשפיע למטה, לישסו"ת וזו"ן. כנ"ל בדבור הסמוך.

ווי"ש, ההוא רישא, שהוא או"א. שארי מלעילא, שורה למעלה מג' קשרים דישסו"ת, ומדיד בעגולא, דהיינו באוי"א הנבחנים לעגולא. לתרין סטרין, דהיינו לאבא שהוא ימין, ולאמא, שהיא שמאל. סטרא חדא תלת באה זרתין ופלגא וחד שלישי. תלת מאה זרתין, ה"ס השפע המושפע מאיתו הצד שהוא אבא, לג' קוין חב"ד, שבקשר הג' דישסו"ת. ומחצית הזרת ושליש, הוא שפע המושפע לז"א ומלכות הנכללים בדעת דישסו"ת, כי ז"א נכלל בבחינת הימין דדעת, ומלכות כלולה בבחינת השמאל דדעת. והיו צריכים להשפיע להם זרת שלמה, חצית לז"א, וחציה למלכות, כי ג' זרתין ה"ס חב"ד דזו"ן ונמצא שהדעת היא זרת אחת. אלא מפני שהמלכות אינה יכולה לקבל בחצי שלישי שלה ששם הארת מנעולא וע"כ אינה מקבלת אלא שלישי אחד, וחסר לה חצי שלישי. אבל ז"א מקבל מחצית הזרת, שהוא שלישי וחצי זרת. וכן הצד האחר, שהוא שמאל דאוי"א, דהיינו אמא, משפיע ג"כ באותם המדות הנ"ל, כמ"ש לפנינו.

ווי"ש, סטרא דא, שהוא אבא, קיימא בחמש מזלגין, שה"ס חג"ת ג"ה, דגוף דאבא, שהם בחינת ראש לישסו"ת, ומכונים מזלגין, (דפו"י דף ג'ו ט"ג)

עיגולא דרישא דא, שית מאה * וחד זרתין, ורתין שלישים. משחתא דאינון מזלגין, שית מאה טפחים ותלת זרתין.
 (מד) * דהא הוא עיגולא דרישא, * דאיתפשט בוצינא ומדיד לתתא, * לאורכא אשתכח * בההוא בוצינא במדידו, שית מאה אלפין עלמין, ושתינ רבוא אחרנין. דא איהו אתפשטותא דבוצינא, למיעבד משחתין לעיגולא ואורכא. והכא איהו קשרא חדא לתתא, וקשרא לעילא.
 (מה) * קו המדה, מדיד אלף. ושארין מעומקא דגופא לגו, ואתפשט בוצינא, ומדיד לאורכא בעומקא. וקשר חמש מאה אלפין עלמין במעוי לגו. כד"א, * מעיו עשת שן מעולפת ספירים.
 (מו) * מעולפת, דא היא בוצינא, עד דלא אתפשטת, דאיהי מעולפת לאתפשטא, ולמיעבד מדידו, ודא איהו מדידו דבוצינא בהאי סטרא, רומא

חלופי גרסאות

ס נ"א זרתין וחד (קראקא). * נ"א דא הוא עיגולא (קראקא). כ נ"א דא אתפשט (דפוסים ראשונים). ל נ"א לאורחא (חיניציא). מ נ"א בצינא בהאי מדידו (חיניציא) בסוגריים'

מסורת הזהר

ו) (שה"ש ה) ת"ז בהקדמה ד' טו. ת"יג ד' כו : ת"ע ד' קו. בהשטות ת"ו ד' קמו. ת"ק"ח ד' צו ט"א.

קו

הסולם

נאמר

החכמה להשלים החסרון. ואז וקשר חמש מאה אלפין עלמין במעוי לגו, שהם ה' בחינות חג"ת נ"ה שמצד החסדים הן ה' מאות, ומצד התכללות החכמה שבכל אחת מהן, הן ה' מאות אלף. אמנם אין הפירוש שהן מתגלות עתה, אלא שקשר אותן במעוי לגו. מעיים פירושו פנימיות. דהיינו שבהתפשטות הו"ו נקשרו ה' מאות אלף עלמין שיאירו בהם בעתיד, אחר שיתוקנו, ולעת עתה הם מאירים רק במעוי, דהיינו בפנימיות בלבד, כי עתה מאירה בהם רק חכמה בלי חסדים. וז"ש, כד"א מעיו עשת שן מעולפת ספירים, שעל המדרגה הזו דהתפשטות אורכא בעומקא. שה"ס חכמה בלי חסדים, נאמר, מעיו עשת שן מעולפת ספירים. והיינו משום שההארה גנוזה בפנימיות, במעיים, כי חכמה בלי חסדים, אינה יכולה להאיר, שתהיה ניכרת לחוץ.

וב' שלישי הזרת, המדה של המזלגות האלו מב' הצדדים, הם שש מאות טפחים וג' זרתות.

(מד) דהא הוא עגולא וכו' : כי הוא עגול הראש, שהניצוץ מתפשט ומודד משט ולמטה. לאורך. ונמצא באותו הניצוץ במדידה שש מאות אלף עולמות, וששים רבוא אחרים. זו היא התפשטות הניצוץ לעשות מדות לעגול ולאורך. וכאן הוא קשר אחד למטה, במלכות וקשר אחד למעלה, באו"א.

(מה) קו המדה מדיד וכו' : קו המדה מודד אלף. ומתחיל מעומק הגוף לפנים. ומתפשט המאור, ומודד לאורך בעומק. וקושר חמש מאות אלף עולמות במעיו לפנים. כש"א מעיו עשת שן מעולפת ספירים.

פירוש. קו המדה מודד הארת החכמה הנק' אלף. וז"ש קו המדה מדיד אלף. ומפרש הדברים. ושארין מעומקא דגופא לגו, שמתחיל למדוד מעומק הגוף. עומק פירושו כמו חקיקה וחסרון, והיינו החסרון חכמה שנעשית בבינה, ע"י עלית המלכות לבינה. ואחר שמדד כמה הוא העומק, הוא מתפשט למאות החסרון. וז"ש, ואתפשט בוצינא ומדיד לאורכא בעומקא שהמאור נתפשט, דהיינו שהוריד המלכות מבינה, ומדד האורך, שהוא חכמה, בתוך העומק, דהיינו שהחזיר (דפ"י דף נ"ז ט"ג)

יפתייא. ברזא דנפיק מבוצינא אתפשטותא חדא, דאיהו רומא ופתייא, תלת מאה אלפין זרתין, לאתפשטא בתלת מאה עלמין. ובין עלמא ועלמא, תלת מאה אלף טפחים. וכלהו קיימי ברומא ופתייא, ברזא דבוצינא דקרדינותא. * וקיימא האי בשית סטרין, אלין שית סטרין דעלמא, דכלהו קיימין בהאי בוצינא, באתפשטותא דא.

(זו) והכא אתקשר קשרא חדא לתתא, וקשרא חדא באמצעיתא, וקשרא חדא לעילא. אתקשרו אלין נ תלתא ם קשרין, באתר דא בבוצינא. אשתכת בוצינא דא, ברזא דלעילא ואמצעיתא ם ותתא, למיעבד משחתא.

חלופי גרסאות

1 ג'א מוסיף באלין תלתא (קראקא). 2 ג'א ל"ג קשרין (קראקא). 3 ג'א ותתאה (קראקא).

מאמר

הסולם

קו המדה

ונודע שמלבד מציאות האור שיש בכל עולם ובכל נקודה, ובכל מדרגה, נבחן ג"כ מציאות האור היוצא מבין ב' נקודות או ב' קוין, או ב' עולמות, ולא עוד, אלא האור שבין הנקודות או בין הקוין, או העולמות, הוא יותר גלוי מהאור שבנקודות והקוין והעולמות עצמם, (כנ"ל אחרי אות ק"ח ובאות ק"יז) וע"כ במקום שהזר רוצה לבאר שיעור האור הגלוי שבקוין או העולמות, הוא מראה על האור שבין הקוין או שבין העולמות. וז"ש, ובין עלמא ועלמא, תלת פתה אלף טפחים, ג' מאה ה"ס ג' קוין בחסדים המכונים מאה. אלף, ה"ס החכמה שבכל אחת מהם. טפחים, ה"ס החכמה שבימין. (כמ"ש לעיל אות כ"ח) וכלהו קיימי ופתייא ברזא דבוצינא דקרדינותא, בוצינא דקרדינותא. ה"ס המסך דחירק שבקו האמצעי, שממנו בא שיעור הקומה, שה"ס המיעוט לו"ק דחכמה, הנקרא רום. וממנו בא היחוד עם קו הימין, שממשיך החסדים הנקראים רוחב. וקיימא האי בשית סטרין, אלין שית סטרין דעלמא, דהיינו שעומד בו"ק דחכמה, וחסר ג"ר דחכמה דכלהו קיימין, בהאי בוצינא באתפשטותא דא, שהו"ק דחכמה נמצאים, ע"י בוצינא דקרדינותא של ההתפשטות הזו על ידי הקו האמצעי. כנ"ל.

הם ששת הקצוות של העולם, שכולם נמצאים במאור הזה בהתפשטות הזו.

פירושו. נודע שהשמאל מטרם שנכלל בימין אינו מאיר, שהחכמה לא תוכל להיות בלי חסדים, שאז היא חשך ולא אור (כמ"ש) בזהר בראשית א' דף מ"ז ד"ה נפיק) וע"כ היא צמאה מאד להתלבשות בחסדים כדי שתוכל להתפשט ולהאיר. וז"ש מעולפת, דא היא בוצינא עד דלא אתפשטת, שהוא שמאל בלי ימין, דהיינו בעוד שמאירה בה החכמה בלי חסדים. שה"ס האורך בלבד. ואינה יכולה להתפשט ולהאיר, דאיהי מעולפת לאתפשטא ולמעבד מדירו, שהיא מתעלפת מהמת צמאונה להתלבשות החסדים ולהתפשט. ומהי ההתפשטות הזו. וז"ש, ודא איהו מדירו דבוצינא בהאי סטרא רומא ופתייא, רומא פירושו שיעור קומה המוגבלת לו"ק דחכמה ע"י הקו האמצעי. פותיא, פירושו רוחב דהיינו חסדים מקו הימין. שהמאור הוא בסוד מעולפת. להתפשטות הזו של רום ורוחב. וז"ש, ברזא דנפיק מבוצינא אתפשטותא חדא, שהיא התפשטות הבאה ע"י הקו האמצעי המיוחד ימין ושמאל, ואז החכמה מקבלת ההתפשטות הזו, דאיהו רומא ופתייא ש' אלפי זרתין לאתפשט בש' עלמין, דהיינו אלף זרתות בכל עולם. כי ש' עלמין, ה"ס ג' קוין שכל אחת בסוד מאה, שהוא חסדים הנמשכים מבינה שספירותיה בסוד מאות. אלף זרתות שבהם. ה"ס חכמה המכונה אלף, זרתות, מורה על חכמה דשמאל, (כנ"ל באות כ"ח).

(זו) והכא אתקשר קשרא וכו': וכאן נקשר, קשר אחד למטה, במלכות, וקשר אחד באמצע, ב"א, שהוא קו אמצעי. וקשר אחד למעלה, באו"א. אלו ג' קשרים מתקשרים במקום זה בהמאור, ונמצא המאור הזה עושה מדה בסוד למעלה ואמצע ולמטה.

תלת

(דפויי דף ג'ו ט"ג ע' ס"ד)

מח) תלת פ קשירין אלין אתקשרין בבוצינא, וקיימא אלין תלתא בסטרא דאורכא, ואלין עבדין תלתא אחרנין, בסטרא ז דאורכא.
 מט) אלין תלת קדמאי, קיימי גו משחתא, פ כל קשרא וקשרא, ר קאים במשחתא, שית מאה אלף עלמין, ושית זרתין, ושית טפחים. וכלהו קיימין בקיומא.
 נ) אשתכחו תלת קשרין קדמאי, דאינון תמני סרי ט מאה אלפי ת עלמין, ותמני סרי זרתין, ותמני סרי טפחים. ודא איהו רזא דבוצינא בסטרא דא. וכן כגוונא דא קיימין תלת קשרין אחרנין.
 נא) וכלא קיימא ברעותא דמשחתא דבוצינא, דסלקא עד א"ס. משחתא דבוצינא אתפשטת מקשרין אלין, וסליק וקשיר כלא בקישורא חדא גו משחתא

חלופי גרסאות

פ ג"א קשרין (קראקא) ג"א קשירין (חינצ'יא). ז ג"א דאחרא (דפוסים ראשונים) ג"א דאורחא (מיוקאטש).
 פ ג"א דעל (קראקא). ר ג"א קיים (קראקא). ט ה"ג הסלם ג"א ל"ג מאה (כל הדפוסים). ת ה"ג הסלם ג"א אמין (כל הדפוסים). א ג"א ודלא (דפוסים ראשונים).

מאמר

הסולם

קו המדה

הוא סוד המאור בצד הזה, שהוא ימין. וכן כעין זה עומדים ג' הקשרים האחרים שבצד השמאל הנ"ל.

נא) וכלא קיימא ברעותא וכ"ו: והכל עומד ברצון המדה שהמאור מודד, העולה עד א"ס. מדת מדידות המאור מתפשטת מקשרים אלו, הנ"ל בדבור הסמוך, והיא עולה ומקשרת הכל בקשר אחד במדת מדידות המאור, בשלימות אחת. וחזרת ההתפשטות ומקיימת את הרום והעגול והרובע ועולה וקושרת למעלה קשר אחד. לאחר כך, יורדת וקושרת למטה קשר אחד, ומקיימת את הכל.

פירוש בוצינא, הוא הקו האמצעי המתבאר כאן מאות ל"ט עד כאן. משחתא דבוצינא, היינו כל המדידות שהקו האמצעי עושה כמ"ש עד כאן. וז"ש, משחתא דבוצינא אתפשטת מקשרין אלו, שכל המדות שעושה, נכללות בג' קשרים הנ"ל דאור"א וז"א ומלכות. וסליק, שהקו האמצעי עולה עם כל התפשטות המדות שעשה וקשיר כלא בקשורא חדא גו משחתא בשלימו חדא, שקושר בקשר אחד כל המדות, ונכללים כולם בקשר הזה, שהוא קשר דו"א. בשלמות אחת. ואח"כ אתהדרת אתפשטותא שכל התפשטות המדות שעשה, וקיים גו רומא ועגולא ורבעא, דהיינו שקיים כל אלו המדות ברום ועגול ובמרובע כנ"ל. הנה כל ההתפשטות הזו חוזרת ופליק וקשיר לעילא באוריא, חד קשרא, שקושר כל המדות שבהתפשטות לקשר אחד באוריא. לבתר

מח) תלת קשירין אלין וכ"ו: ג' קשרים אלו מתקשרים בהמאור, ועומדים ג' אלו בסוד האורך, שה"ס חכמה, להשפיע אל המלכות. והם עושים ג' קשרים אחרים בבחינת האורך. שהראשונים הם בצד ימין, והשניים הם בצד שמאל.

מט) אלין תלת קדמאי וכ"ו: אלו ג' הקשרים הראשונים, עומדים במדה, כל קשר וקשר עומד במדת שש מאות אלף עולמות ושש זרתות, וששה טפחים. וכולם נמצאים בקיום.

פירוש. הקשר העליון שהוא מאור"א המאיר לישו"ת, מאיר בסוד שש מאות אלף עולמות, שש, ה"ס ו"ק חג"ת נה"י. מאות, מצד החסדים, אלף מצד החכמה. והקשר התחתון, שהוא מלכות, מאיר בסוד ו"ק דחכמה דשמאל הנקראים זרתות, שהם שש זרתות. והקשר האמצעי שהוא מז"א, מאיר בסוד ו"ק דחכמה דימין, שהם ששה טפחים. ומתוך שג' קשרים אלו נכללים זה מזה, ע"כ ישנן כל ג' המדות בכל קשר וקשר. וז"ש אלין תלת קדמאי וכ"ו, שג' הקשרים הראשונים, כל קשרא וקשרא קאים במשחתא, שית מאה אלף עלמין ושית זרתין ושית טפחים. דהיינו משום שכלולים זה בזה, ויש בכל אחד מהם, ג' המדות האלו.

ג) אשתכחו תלת קשרין וכ"ו: נמצאים ג' הקשרים הראשונים, שהם ביחד י"ח מאה אלף עולמות, וי"ח זרתות, וי"ח טפחים. וזה (דפ"י דף ג"ז ס"ד)

בשלימו חדא. אתהדרת אתפשטותא, וקיים גו רומא ועיגולא ג ורבוועא, וסליק וקשיר לעילא חד קשרא. לבתר נחית וקשיר ג לתתא קשרא חדא, וקיים כלא. (גב) אשתכח רוזא דבוצינא, בכל הני קשרין, ד ובכל הני מדידין, משחתא חדא, וקשרא חדא. וההוא קשרא כד סלקא וקשיר חד קשרא, עביד משחתא, וקאים בקיומא, ונעיץ נעיצו דמהימנותא. כד נחית וקשיר חד קשרא עביד משחתא וקאים בקיומא ונעיץ נעיצו דמהימנותא.

(גג) רבוועא קיימא על עיגולא, ועיגולא על אורכא, ואורכא על עומקא, ועומקא על רומא, ה ורומא על פותיא. וכלא ברזא דבוצינא, למיעבד מדידו. (גד) קיימא בוצינא, ואהדר לאתפשטא כמלקדמין, כד קשיר קיומא זמנא חדא איהו מעולפת, בזמן דאיהי מעולפת, כדן רשים ו כל גוונין באינון

חלופי גרסאות

ב ג'א ורבוועו (דפוסים ראשונים). ג ג'א מוסף לתתא חד (קראקא). ד ג'א בכל (דפוסים ראשונים). ה ג'א ל"ג ורומא על פותיא (קראקא). ו ג'א ל"ג כל גוונין (קראקא).

מאמר

הסולם

קו המדה

לבתר נחית וקשיר לתתא במלכות. קשרא חדא, דהיינו שקושר כל המדות שעשה, בקשר אחד במלכות. וקיים כלא, כי במלכות הוא מקום הגילוי, המקיים את הכל. ונמצא שההשטות כל מדותיו שעשה הקו האמצעי, נקשרו בג' מקומות, באו"א, ובז"א, ובמלכות. שזה מורה על היחוד כמו שמבאר והולך.

(גב) אשתכח רוזא דבוצינא וכר: נמצא בסוד המאור, שהוא הקו האמצעי, בכל אלו הקשרים ובכל אלו המדידות שעשה, הוא מדה אחת וקשר אחד. והקשר ההוא כשעולה ועושה קשר אחד, הוא עושה מדה, ועומד בקיום, ונעיץ נעיצת האמונה, שהיא המלכות. דהיינו שתקע את המלכות בישו"ת. פירושו. כיון שנתבאר, שכל הקשרים והמדות נכללו בקשר אחד באו"א, וכן בז"א

וכן במלכות. נמצא שכל הקשרים שבאו"א ח"א ומלכות שוים זה לזה, כי בכל קשר נכלל הכל, ויש, אשתכח רוזא דבוצינא בכל הני קשרין ובכל הני מדידין, משחתא חדא וקשרא חדא, כי בכל קשר נכללו כל הקשרים וכל המדות אי"כ צורת כולם שוות. וההוא קשרא, כד סלקא וקשיר חד קשרא כשהקשר הכללי הזה עולה ועושה קשר אחד, עביד משחתא, באו"א וקאים בקיומא בו"א, ונעיץ נעיצו דמהימנותא במלכות. כלומר, בכל קשר שעושה, יש בו תקון המשחתא מאו"א, והקיום לז"א, והחיזוק במוחין

פירוש מבאר כאן לפנינו, סוד הרבווע-הנוהג במדידות הגוף, שה"ס ימין ושמאל פנים ואחור. שהימין הוא חסד, והשמאל הוא גבורה, והפנים

אתרין דאתחזיין, חיר וסומק וירוק ואוכם. ואלין אינון ז ארבע גוונים, ח דאתקינת בוצינא, ואנהירת ט בנהירא דנעיץ ונפקא, ודא הוא מעולפת ספירים, ספירים . דנהירין.

נה) אהדרת בוצינא ואתפשטת כמלקדמין, ונטה קו ועביד מדה. ומדיד אלף לסטר דא, ואלף לסטר דא, ז וכן לארבע סטרין. לקבל קיומא ט דאתון יהויה, דאינון ד' אתון. אתפשטת ז בוצינא, ומדיד גו גוונים לקיומא, בנציצו, לאורכא ולרומא ולעומקא ולפותי. נציצו דימינא ט בגוון חיר, ברזא דבוצינא במשחתא.

חלופי גרסאות

ז גוונים ארבע (דפוסים ראשונים). ח ג'א דאתקינן בוצינא ואנהירו בנהורא דנעיץ (חינציא בסוגריים). ט ג'א בבהירו (חינציא). י ג'א דנהירין (קראקא). כ ג'א אחורת (קראקא). ל ג'א לאררייה וליג יז (קראקא). מ ג'א ואתון (חינציא). נ ג'א ליג בוצינא (קראקא). ס ג'א דגון וליג חיר (קראקא).

קו המדה

הסולם

מאמר

האור גורמים יציאת ד' גוונים כמבאר לעיל וז"ש ודא הוא מעולפת ספירים, שפירושו הספירים המאירים. דהיינו אחר יציאת הקו האמצעי, שמיחדו עם הימין, או הם מאירים.

זהפנים הם תפארת, והאחור, הוא מלכות. והנה (מאות מ"ה עד אות נ"ג) ביאר הימין של הרבוע דגופא, שהוא חסד. ועתה (באות נ"ד), מבאר הקו השמאל, שהוא גבורה, וכבר נתבאר לעיל (באות מ"ט) שעם יציאת החכמה בלי חסדים נעשה המאור בבחינת מעולף מטעם שהחכמה אינה יכולה להאיר בלי חסדים. שזהו הארת קו השמאל, ומובא שם (באות מ"ט) מטעם התכללות השמאל בימין. וכאן ביציאת הקו השמאל עצמו חוזר ומבאר סוד המעולפת הזה. וז"ש, קיימא בוצינא ואהדר לאתפשטא, שאחר שנתפשט לקו ימין, קם וחזר להתפשט לקו שמאל, כמלקדמין, כד קשיר קיומא זמנא חדא, איהו מעולפת, ונעשה מעולפת כבראשונה כשקשר פעם אחת (כנ"ל אות מ"ו) בזמן דאיהו מעולפת פדיון רשים כל גוונים באינון אתרין דאתחזיין, כי שורש הגוונים הוא הקו השמאל, שהוא הזמן שהיא מעולפת, כי עם יציאת הקו השמאל נעשית מחלוקת בין ימין לשמאל, ואז ניכר הגיון האדום שבקו השמאל, וכיון שהשמאל היא אדום, נעשה הכר בימין שהוא לבן בלי גוון. ואח"כ מסבה שהיא מעולפת בא הקו האמצעי, שהוא ירוק ומיחדו עם הימין. וכשהשמאל מתפשט אל המלכות, נעשה בה גוון אוכם. הרי שהשמאל הוא הגורם ליציאת כל גוון במקומו. וז"ש, כדיון רשים כל גוונים וכו', ואנהירת בנהירא דנעיץ ונפקא. כי הארת השמאל, שהיא מעולפת והיא חשך, נבחן שהאור דשמאל נתקע שם, ואח"כ ע"י הקו האמצעי מתגלה ויוצא. ונעיצת האור ויציאת

נה) אהדרת בוצינא ואתפשטת וכו': וחזר המאור ונתפשט כמקודם, ונטה קו ועשה מדה. ומדד אלף לצד זה ואלף לצד זה. וכן לד' צדדים. כנגד קיום האותיות הוי"ה, שהם ד' אותיות. נתפשט המאור, ומדד בגוונים לקיום. בהתנוצצות, לאורך לרום לעומק ולרוחב. התנוצצות הימין, שהיא בגוון לבן היא בסוד המאור במדה שלו. פירוש. עתה מבאר הקו האמצעי שבגוף. שהוא תפארת. וז"ש, אהדרת בוצינא ואתפשטת כמלקדמין, דהיינו אחר שגמר הקו השמאל חזר המאור ונתפשט כמקודם, ונטה ק"ו ועביד מוד"ה, דהיינו שנתפשט בסוד הקו האמצעי, שנקרא קו המדה. וז"ש, ומדיד אלף לפטר דא, ואלף לסטר דא וכן לד' סטרין, כי קו המדה מיחד השמאל עם הימין, ואז חוזרת החכמה שבשמאל להאיר, המכונה אלף. ומאירה בכל ד' הצדדים, שהם חסד וגבורה ות"ת ומלכות. ומכונים ימין ושמאל מזרח ומערב. לקבל קיומא דאתון הוי"ה וכו', שה"ס ד' אותיות הוי"ה. אתפשטת בוצינא ומדיד גו גוונים לקיומא בנציצו, לאורכא ולרומא ולעומקא ולפותי. והמאור מתפשט ומודד לכל הצדדים בהתפשטות הגוונים, שהם, לאורך, שה"ס חכמה ולרום, שה"ס חכמה המוגבלת מג"ר ע"י הקו

(דפוס דף ג' ט"ד)

שבע מאה אלף עלמין, ושית מאה ותליסר זרתין. וכן בכל אינון סטרין, בכל אינון גוונין.

(ג) כד מדידו דההוא גוון אוכם, דקיימא בגריעותא, לאתחברא בגוון חוור, וכד מתחברן אלין תרין גוונין כחדא, כדין אינון משחתא חדא. אשתכחו אלין גוונין פ במדידו דמשחתא, לארבעה סטרין דגוונין, תמניא (ג) כההוא פשיטו דגוונין, קיימאן במדידו לאורכא, לעילא, ותתא,

חלופי גרסאות

ע ג"א דכל (חינציא בסוגריים), פ ג"א מדידו (קראקא).

מאמר

הסולם

קו המדה

הקו האמצעי, ולעומקא שה"ס מדת החסרון שבו. ולרוחב, שה"ס חסדים. כמ"ש לעיל. נציצו דימינא בנזון חוור כרזא דבוצינא במשחתא, שגוון לבן שהוא התנוצצות הימין, הוא בסוד המאור במדה שלו. כלומר, אע"פ שכל ד' הגוונין מאירים בו כנ"ל, עכ"ז השליטה היא לימין שה"ס גוון לבן.

(ג) כההוא פשיטו דגוונין וכו': כמו ההתפשטות ההיא של הגוונים, הנ"ל, כן עומדים במדידה לאורך, למעלה, ולמטה, שבע מאות אלף עולמות, ותרי"ג זרתות. וכן בכל הצדדים בכל אלו הגוונים.

פירוש. לעיל ביאר את ההתפשטות לד' צדדים שהם צפון דרום מזרח מערב, שה"ס חסד גבורה ת"ת ומלכות. וכאן מבאר ההתפשטות גם למעלה ולמטה, שהם נצח והוד. ח"ש, כההוא פשיטו דגוונין קיימאן במדידו לאורכא, כמו שנתבאר בהתפשטות הגוונים לד' צדדים כן עומדים במדידה לאורך, שה"ס החכמה, גם לעילא ותתא, שהם נצח והוד. ושיעור החכמה הוא שבע מאה אלף עלמין, שבע היינו חג"ת נהי"מ דחכמה, החסרים מג"ר דחכמה, ובסוד החסדים הם מאה, ובסוד החכמה הם אלף. ובהם מאירות, תרי"ג זרתין, זרתין ה"ס חכמה דשמאל, הפועלים בסוד ר"ק שהם חג"ת נהי"מ, דחסדים המלבישים אותם, וע"כ הם בסוד מאות. והתכללות ג' הקוין שבהם בד' צדדים חו"ג תו"מ, הם י"ב זרתין, ועם הכולל הם י"ג זרתין. ומדידה זו אינה דוקא בנצח והוד, אלא וכן בכל אינון סטרין, בכל אינון גוונין דהיינו גם בחגת"ם.

(ג) כד מדידו דההוא וכו': כשהמדידה של אותו צבע שחור, העומדת בחסרון, ומשתוקקת להתחבר בצבע לבן, וכשאלו ב' (דפרי דף ג"ז ט"ד)

צבעים מתחברים יחד, או הם מדה אחת. ונכצאים אלו הצבעים במדידת המדה לארבעה צדדים של הצבעים, שהם חג"ת"ס, כ"ח אלף עלמין, ואלף ומאתים ואלף ומאתים מצד זה ומצד זה, וי"ב זרתות.

פירוש. אחר שביאר ההתפשטות של ג' קוין שבגוף שהם חג"ת, מבאר עתה את המלכות, הנבחנת לצבע שחור. ונודע שהמלכות לית לה מגרמה ולא מידי, והיא משתוקקת לחסדים של הז"א, וז"ש, כד מדידו דההוא גוון אוכם, שהיא המלכות דקיימא בגריעותא, שהיא נמצאת בחסרון, ואין לה משלה כלום. לאתחברא בגוון חוור, שמשתוקקת להתחבר בת"ת שהיא בשליטת הימין שהוא לבן (כנ"ל באות נ"ה) דהיינו חסדים. וכד מתחברן אלין תרין גוונין כחדא, שהם ת"ת ומלכות, שהם לבן ושחור, כדין אינון משחתא חדא, שנעשו שניהם מדה אחת, ושניהם הם כמדת הת"ת. אשתכחו אלין גוונין, נמצאים אלו הגוונים, שהם ת"ת ומלכות, במדידו דמשחתא לד' סטרין דגוונין, שהם חו"ג תו"מ, כ"ח אלף עלמין, דהיינו כמדת הת"ת, שהיא שבע מאות אלף עולמות לצד אחד (כנ"ל בדבור הסמוך) נמצא, שלד' צדדים הם כ"ח אלף עולמות. ואלף ומאתן ואלף ומאתן מהאי סטרא ומהאי סטרא, דהיינו ב' פעמים אלף ומאתן, לד' צדדים, שהם כנגד ת"ר זרתות שהם בתפארת (כנ"ל בדבור הסמוך) וד' פעמים ת"ר הם ב' פעמים אלף ומאתים. ותריסר זרתין, שה"ס י"ב בחינות הנעשות בסוד התכללות ג' קוין זב"ז בחגת"ם, והיחוד הזה די"ב אינו נכפל לד' פעמים, להיותו כולל כל ד' סטרא. וע"כ נכפלו רק ת"ר זרתין לד"פ, וי"ג זרתות שבת"ת

ועשרין אלף עלמין, ואלף ומאתן ואלף ומאתן, מהאי סטרא ומהאי סטרא, ותריסר זרתין.

א/נח) עד הכא פשיטו ז דרזא דבוצינא לעילא, במדידו בכל ג סטרין, לאורכא ופותיאי, לעומקא ורומא. בהני ארבע, קיימין כל משחתין, ה ברזא דבוצינא, ואתקנא לקיימא תדיר בקיומא, גו רעותא, ואתפשטותא דלבא, ומוחא, ורוחא. מאן ה דבעי למיעבד מדידו בשיעורא דא, ולנטלא בוצינא דקרדינותא בידיה, ולא תפשטא ביה א בכל הני סטרין, ועביד משחתא דא. זכאה חולקיה, דכל רו * לא אניס ליה, וכל מלה דחכמתא עילאה לא יסתלק מניה. עד הכא קיימא בוצינא ברזא דחכמתא עילאה.

ב/נה) ב אלין דקיימין בבוצינא דקרדינותא, אינון שבע עשרה קשרין. באלין יז קשרין, ג קיימא רזא ז דמשחתא, ולנטלא מטלנין, ואתפשטותא דבוצינא, בין קשרא וקשרא, לסטרא דא ולסטרא דא. וכלהו שבסרי קשרי, כלהו קיימין בכל משחתין, דאורכא ופותיאי ועומקא ורומא. מקשרא דא לקשרא דא, קיימין כלהו רזין בכל משחתין. נט) ואינון קשרין תליסר, וכל אינון אחרנין, כלהו קיימין בכללא

חלופי גרסאות

ז נ"א דרוח (קראקא). ק נ"א סטרוי (חינצ'א). ר נ"א דרזא (חינצ'א בסיגריים). ש נ"א ואתקנת (קראקא). ו נ"א בעי (קראקא). א נ"א כל (קראקא). ב נ"א מוסיף אלין קשרין עלאין (דפ"ס ר' ראשונים). ג נ"א קיימין (קראקא). ד נ"א דמשחתין (קראקא). נ"א דמשחתן (חינצ'א).

קו המדה

הסולם

מאמר

עשר קשרים. בי"ז הקשרים האלו, עומד סוד המדה, ולנסוע מסעות, והתפשטות הארת המאור שבין קשר לקשר, לצד זה ולצד זה. וכל י"ז הקשרים, כולם עומדים בסוד המדות של האורך והרוחב והעומק והרום. מקשר זה לקשר זה עומדים כל הסודות שבסוד המדידות. פירוש. אחר שביאר כל המדידות הנהוגות בג' קוי ישו"ת מאות כ"ד עד כאן, מבאר עתה המדידות הנהוגות בז"א. ונודע שהדינים מתחילים מז"א ולמטה, ולא למעלה מז"א, וז"ש, אלין דקיימין בבוצינא דקרדינותא, אלו הנמצאים באותם הדינים של בוצינא דקרדינותא, שה"ס ז"א שבו נאחזים הדינים. אינון שכ"ץ עשרה קשרין, שה"ס י"ב בחינות של התכללות ג' קוין בחו"ג תו"מ, שעם הכולל הם י"ג. ועוד ד' קשרים כנגד ד' אותיות שם הוי"ה, כמו שמבאר לפנינו בדבור הסמוד. כאלו י"ז קשרין קיימא רזא דמשחתא וכו'. שכל המדידות שנתבארו לעיל נהוגות באלו י"ז קשרים וכו'.

נט) ואינון קשרין תליסר וכו' : ומפרש.

שי"ז

שבת"ת אינו נכפלות אלא שהן י"ב זרתות בשניהם. ומה שעינו אומר י"ג זרתות, כמ"ש בתפארת. הוא כי י"ב וי"ג הם אותו הדבר, כי עקרו הוא י"ב, ועם הכולל הוא י"ג. א/נח) עד הכא פשיטו וכו' : עד כאן נחבארה התפשטות סוד המאור למעלה במדידה בכל הצדדים, לאורך ולרוחב, לעומק ורום. באלו ארבע נמצאות כל המדידות בסוד המאור, ונתתקן להמצא תמיד בקיום, בתוך הרצון, ובהתפשטות הלב, והמוח, והרוח. מי שרוצה לעשות מדידה בשיעור הזה, ולקחת את הניצוץ הקשה בידו, ולהתפשט בו בכל אלו הצדדים ועושה המדה הזו, אשרי חלקו, שכל רוז לא נכחד ממנו, וכל דבר החכמה העליונה לא יסתלק ממנו. עד כאן עומד המאור בסוד החכמה העליונה. דהיינו שנתבארנו עד כאן, המדידות של מדרגת ישו"ת, המקבלים מתכמה עליונה, שהיא אר"א.

ב/נח) אלין דקיימין בבוצינא וכו' : עתה נבאר המדידות שבז"א. אלו העומדים בסוד הניצוץ הקשה, דהיינו ז"א, הם שבעה (דפ"ר דף י"ז ס"ד *) דף ג"ח ט"א

ה חדא, וכלהו ברזא ו חדא, לקביל ארבע אלין דקאמרין, ולקביל ארבע גוונין, ולקביל רזא דארבע אתוון.

ס) מכאן ולהלאה אתפשט בוצינא, וקיימין קשרין אחרנין בבוצינא, למיעבד משחתין אחרנין, ברזא דתלת שמהן. ומנייהו קיימין ב' שמהן לבוצינא גו משחתא. ואינון תלת שמהן דקאמרן, אינון יהוה אלהינו יהוה. אשתארו תרין שמהן לבוצינא, ואינון יהוה אלהינו.

סא) השתא בבוצינא דא, איהו משחתא דלא עמיק גו עומקא, וקיימא רז דא באמצעיטא. השתא בוצינא ז דהיא מעולפת, אתפשטת בתלת סטרי דרזא, למעבד ה משחתא. הכא קיימא בוצינא ואתתקנת. בגין דהכא איהו משחתא אחרא, בר מאינון משחתין.

סב) תיקונא דבוצינא דאתתקנת, עד ו לא אתפשטת, אתתקנת מגו טמירו דא"ס, סלקא ונחתא, ואתגניז ביה מה דאתגניז, ופשיט ו לה, תלת

חלופי גרסאות

ה ג"א דא (חיניצא בסוגריים). ו ג"א דא (חיניצא בסוגריים). ז ה"ג בדפוס מונקאטש במרובעים ג"א איהו (דפוסים ראשונים). ח ג"א משחתין (דפוסים ראשונים). ט ג"א דלא אתפשטא אתתקנת (קראקא). י ג"א בה (חיניצא בסוגריים).

מאמר

הסולם

קו המדה

סא) השתא בבוצינא דא וכו': עתה במאור הזה, דהיינו ב"א, שהוא הקו האמצעי, הוא מדה שאינה עמוקה בעומק, כי החסרון שהיה בעומק נתמלא ע"י מדת הרום שבקו האמצעי (כנ"ל באות נ"ג) ועומד סוד זה בהאמצעי, דהיינו בקו האמצעי. עתה המאור של אותה מעולפת דהיינו קו השמאל, שהוא חכמה בלי חסדים, וע"כ היא מעולפת, ואינו יכול להאיר (כנ"ל אות מ"ו) ועתה, ע"י הקו האמצעי, נתפשט בג' צדדי הסוד, דהיינו בג' קוין, כדי לעשות מדה. כאן בקו האמצעי, עומד המאור ומתתקן, משום שכאן ישנה מדה אחרת, מלבד אלו המדות שבב' קוין, ימין ושמאל. כי בקו האמצעי יש מסך דחירק שהמסך הזה מתקן את המאור בהתכללות ימין ושמאל (כנ"ל בפלפח"ס י"ח).

סב) תקונא דבוצינא דאתתקנת וכו': התקון של המאור שנתתקן מטרם שנתפשט, דהיינו תקון קו שמאל, שהוא מעולפת ואינו מתפשט, נתתקן מתוך הנסתר שבא"ס, שהוא חכמה סתימאה דא"א, הוא עולה, דהיינו שישסות מתחבר באו"א עלאין ועולה לחכמה סתימאה דא"א, ויורד, שישסות יורד למקומו לקו שמאל, ונגנו בו מה שנגנו, דהיינו שנעשה מעולף שאינו יכול להאיר. ואח"כ היא פוישט אותה

שי"ז קשרים הם י"ג הקשרים האלו, דהיינו י"ב בחינות מהתכללות ג' קוין בחו"ג תו"מ עם הכולל. וכל אלו האחרים, דהיינו ד' הקשרים הנוספים על י"ג, כולם עומדים בכלל אחד, וכולם בסוד אחד כנגד ארבעה אלו שאמרנו דהיינו ד' סטרין, וכנגד, ד' גוונים, שהם לבן אדום ירוק שחור. וכנגד הסוד של ד' אותיות הוי"ה.

ס) מכאן ולהלאה אתפשט וכו': מכאן ולהלאה מתפשט המאור, ונמצאים קשרים אחרים בהמאור לעשות מדות אחרות בסוד ג' שמות. שב' שמות מהם עומדים למכידה אל המאור, ואלו ג' שמות שאמרנו הם, הוי"ה אלקינו הוי"ה, שה"ס או"א וישסות וז"א. נשאר ב' שמות להמאור שהם הוי"ה אלקינו. פירוש. שב' שמות הוי"ה אלקינו הוי"ה, ה"ס או"א וישסות וז"א, ושם הוי"ה הראשון שה"ס או"א, אינו עומד למדידה, כי באו"א לא שייך שיעור ומדידה, להיותם בחסדים מכוסים. (כנ"ל באות ז') וע"כ רק ז"א שנקרא הוי"ה וישסות שנקרא אלקינו, הם עומדים בשיעור ומדידה. וז"ש, ומנייהו קיימין ב' שמהן לבוצינא גו משחתא וכו'. שהם הוי"ה אלקינו, אבל הוי"ה הא', אינו עומד לשיעור ולמדידה.

(דפ"י דף ג"ח ט"א)

ארגונין ביה אתחזיין, ואינן הוּו תיקונא לאתפשטא, ולמיעבד משחתא. (ג) אתתקנת בגניזו דגניז, בגוון אחרא. למיעבד שפירו ותיקונא דאדם. לאתקנא גו משחתא, בשפירו, בתיקונא, לאתחפייא מה דטמיר לגו. (ד) שארי בוצינא לאתפשטא, ואתעביד חד קשרא לעילא, ההוא קשרא אסתלק גו ההיא אתפשטותא, מגו : דההוא מעולפת. כד שארי ואתפשטת, קשיר קשרא חדא, וההוא קשרא אלף אמין ביה. מההוא קשרא ואתפשטת בוצינא חד זרתא ופלגא, ומדיד מדידו לאורכא, אלף ושית מאה עלמין.

(ה) ההוא אורכא, קשרא מכאן, וקשרא מכאן. ונטיל ההוא אורכא, גו ההוא טמירו דאין סוף, עד דמטו לחד מגדלא דפרחא באורא. כיון דמטא התם, אתפשטת בוצינא, וקיימא לאנחא ההוא משחתא, בקשירו דא, ואתעבידת

חלופי גרסאות

ג' נ"א ועביד (וינציא בסוגריים). ז' נ"א דהוה (דפויסם ראשונים). ט' ה"ג הסלם נ"א ואתפשטת (כל הדפויסם).

קו המדה

הסולם

מאמר

הקו השמאל שה"ס זרת אחת, והחלק השמאלי של הקו האמצעי, שהוא חצי זרת. ומודד מדידה לאורך, דהיינו לשפג החכמה המכונה אורך, אלף ושש מאות עולמות. אלף להמשכת החכמה, ושש מאות להמשכת החסדים שהם בסוד מאחת, ושש ה"ס חג"ת נה"י.

(ס) ההוא אורכא קשרא וכי' : הוה יש לו קשר מכאן בקו ימין, וקשר מכאן בקו האמצעי, שביניהם הוא האורך. ואו"א, לוקח אותו האורך בתוך אותו הנסתר שבאין סוף, שהוא חכמה סתימאה דא"א הנקרא א"ס, עד שמגיעים למגדל אחד הפורח באויר, שהוא ישוטי, שבהם נכנסת ויוצאת ה' באויר, שזה נבחן כמו שפורח באויר. כיון שהחכמה שמגעת שמה, לישוטי, היא מתתקנת ע"י ג' קוין, שמתחילה מתפשט המאור בקו ימין, ושש נכנסת ה' באויר, והוא עומד להניח המדה ההיא, של החכמה דקו שמאל, בקשר הזה דקו ימין. כלומר, שכניסת ה' לאויר שבקו ימין היא הכנה ליציאת ה' מאויר שבקו שמאל (כנ"ל בפלפ"ס אות י"ח) ונעשה שם מאור שאינו נודע, כי ע"י כניסת ה' לאויר מסתלקות ג"ר דישוטי, וע"כ אינם נודעים. עד שנמדדת המדה ההיא של החכמה דקו שמאל, שהוא נגנו בתוך הגניזה, דהיינו שנעשה בחינת מעולפת, ביציאתו (כנ"ל אות מ"ו). אח"כ בא הקו האמצעי ומכה בו בקו שמאל, בסוד המסך דחירק שבו, ומגלה אותו לחוק, על ידי שמיחדו בימין, (כנ"ל בפלפ"ס אות ל"ח

אותה, דהיינו ע"י הקו האמצעי, כנ"ל. ואז נראה בו ג' ארגמן, דהיינו שנעשה ג' קוין מצד הקו האמצעי שמראהו ארגמן, והם נעשו תקון להתפשט ולעשות מדה.

(ג) אתתקנת בגניזו דגניז וכי' : ונתתקן ע"י הקו האמצעי, בגניזה שנגו, שהוא החכמה שנגנזה בקו השמאל, באפן אחר. דהיינו שלא כמקודם, שהיה בבחינת ג"ר דחכמה, אלא שנתתקן בבחינת ו"ק דחכמה. כדי לעשות היופי והתקון של האדם. דהיינו התקון של הוי"ה במילוי אלפין, שהוא בחשבון אדם. להתתקן במדה, ביופי, בתקון, לכסות על מה שנסתר בפנים, דהיינו לכסות על ג"ר דחכמה ולגלות רק ו"ק דחכמה, שבה תלוי כל יופי וכל תקון.

(ד) שארי בוצינא לאתפשטא וכי' : מתחיל המאור להתפשט, ונעשה קשר אחד למעלה בקו ימין. הקשר הזה מסתלק מאותה ההתפשטות מחמת אותה מעולפת. כלומר, ביציאת קו שמאל, שה"ס מעולפת, נעשית מחלוקת בין ימין ושמאל, ונתבטל הקשר של ימין. כשמתחיל ומתפשט השמאל, ע"י הקו האמצעי המיוחדו עם הימין, קושר קשר אחד, דהיינו הקשר של קו הימין, והקשר ההוא יש בו אלף אמות, שהוא חכמה המכונה, אלף, דהיינו מחמת התכללתו עם השמאל. מהקשר ההוא מתפשט המאור זרת אחת ומחצה, שה"ס (דפוי דף ג"ח ט"א)

בוצינא דלא אתידע, עד דאתמשח האי משחתא, דהאי אתגניז בגו ההוא גניזו. לבתר בטש ליה לבר, כד נפקא, אשתכח ביה אלף אלפין, וארבע מאות רבוא עלמין, וכמה רזין אחרנין, כלהו קיימין בהאי משחתא. (סו) לבתר אתפשטת מהאי אתר, ומדיד בריבועא חמש קשרין. וכל קשרא וקשרא, אית ביה חמש מאה אלף עלמין. כל קשרא וקשרא קיימא, ם ברוא דההוא גניזו. קשרא קדמאה שארי, ואתפשט בוצינא עד קשרא תניינא, כגו ריבועא אלף אמין. מהאי קשרא אתפשטת בוצינא עד קשרא תליתאה, אלף אמין אחרנין. מהאי קשרא עד קשרא רביעאה לעומקא, אלף אמין. מהאי קשרא לעומקא דלתתא, אלף אמין. אשתכחו אלין קשרין באלין משחתין תמניא אלף עלמין.

(ז) והכא במשחתא דא, אתעביד דא כורסייא למשחתא ם עילאה קדמיתא דקאמרן. והכא קיימא ואתיישבא משחתא קדמאה, דאתעביד בבוצינא לקיומא לאשראה בה. דא משחתא דאמצעייתא, ן דלאו * איהו גניזא ם כקדמאה. (סח) בהאי משחתא דרזא דאדם דקאמרן, בוצינא קיימא ועביד משחתא בגו אתפשטותא דא, ן ועביד מדידו דקשרא דקיימא, דלא נטיל לעלמין. וקשרא

חלופי גרסאות

ג ניא ליג מאות (קראקא). ס ניא ליג ברוא (קראקא). ע ניא ליג עלאה (קראקא). ן היג דפוס ווינציא בסוגריים ניא דלגו (קראקא). ם ניא בקדמאת (קראקא). ן ניא ומדיד (וינציא בסוגריים).

מאמר

הסולם

קו המדה

שהוא גבורה, בריבוע אלף אמות. מהקשר הזה מתפשט המאור עד הקשר הג', שהוא תית, אלף אמה אחרות. מהקשר הזה עד הקשר הרביעי לעומק, שהוא נצח, אלף אמה. מהקשר הזה לעומק שלמטה, שהוא הוד, אלף אמה. נמצאים הקשרים האלו שבחגית נ"ה, עם אלו המדות שבין קשר לקשר, תשע אלף אמה (כצ"ל, וליג תמניא אלף עלמין) דהיינו ה' אלף אמה שבה' קשרים עצמם, וד' אלף אמה שבין קשר לקשר.

(סו) והכא במשחתא דא וכר: וכאן במדה הזו, הנ"ל שבה' קשרים דז"א, נעשה זה כסא למדה העליונה הראשונה שביסודות, שאמרנו, (המובאה לעיל באות ס"ה) וכאן עומדת ומתיישבת המדה הראשונה שביסודות, שנעשה בהמאור לקיום ולהשרות בה. כי ז"א מלביש ומגלה האורות דיסודות. זו היא המדה של הקו האמצעי, דהיינו ז"א, שאין הוא גנוז כמו הראשון, שהוא יסודות.

(סח) בהאי משחתא דרזא וכר: במדה הזו של סוד אדם שאמרנו, שה"ס ז"א שהוא הוי"ה

ל"ח כשיוצא הקו השמאל ומתגלה לחוץ, דהיינו אחר שמתייחד עם הימין, נמצא בו אלף אלפים, שה"ס חכמה השלמה, המכונה אלף, וארבע מאות רבוא עלמין. שה"ס ד' ספירות חו"ג תו"מ, שהם החסדים מגולים, המכונים מאות רבוא, וכמה סודות אחרים, שכולם עומדים במדה ההיא. וכל זה הוא בימין ושמאל דיסודות, המכונים מגדל הפורח באויר.

(סו) לבתר אתפשטת מהאי וכר: לאח"כ, נתפשטו המוחין ממקום זה, שהוא יסודות ובאו לז"א, ומדד בריבוע, דהיינו בימין ושמאל ופנים ואחור שהם חו"ג חו"מ, חמשה קשרים, שהם בה' ספירות חגית נ"ה דז"א, וכל קשר וקשר יש בו חמש מאות אלף עולמות, שחמש מאות ה"ס חגית נ"ה דחסדים. הכלולים בכל אחת מחגית נ"ה הנ"ל, ומאות ה"ס חסדים, ואלף ה"ס חכמה. כל קשר וקשר עומד בסוד הגניזה ההיא, דהיינו בחכמה הגנוזה שבקו שמאל, שהיא מכונה אלף אמה, ויש אלף אמה אלו בכל קשר וקשר הקשר הראשון מתחיל המאור ומתפשט מחסד, עד הקשר השני, (דפו"י דף נ"ה ט"א * ט"ב)

דא קיימא לתתא, ועביד בהאי קשרא משחתא, לההוא מדידו דקיימא בשפירו, ואונקין ומדיד משחתין, מגו רעו דגניזו. ומשיך ההוא מדידו לתתא. (ט) וע"ד אחסין משה ירותא דאתכליל בגו רזא דאתמשכותא דא, דאתמשך לתתא. וע"ד אכליל גרמיה במשחתא דא, דהיא קיימא במשיכו דאמצעייתא. משחתא דא ה קיימא בקיומא, עד קיימא קדישא דקאמרן, ותמן אשתכחו משחתין ברזא דבוצינא, כמשחתא דלעילא. (ע) מכאן ולהלאה אתפשטו ברזא דמהימנותא, לאשתכחא ולמהוי קיומא דכלא, לכל אינון רתיכין עילאין ותתאין. (עא) עד כאן רזא דבוצינא, קו המדה, גו רזא דעלמא עילאה, לאשתכחא קיומא בכל אינון קיומין ורזין עילאין. זכאה חולקהון דצדיקא בעלמא דין ובעלמא דאתי, ה דאינון יכלי לאתדבקא ברזא דמאריהון כדקא חזי. (עב) מכאן ולהלאה, שארי בוצינא לאתפשטא גו רזא דמהימנותא. וההוא פשיטו קדמאה דמשחתא, אגניז ואסתלק. אתנהיר ואתנציץ. (עג) כלא מגו רזא ה דבוצינא, מההוא משחתא. אוירא חדא נפקא

חלופי גרסאות

ה נ"א ל"ג מן קיימא עד קיימא (קראקא). ש נ"א ואינון דיכלי (דפוסים ראשונים). ת נ"א דא דבוצינא בההיא (קראקא).

קו המדה

הסולם

מאמר

(עא) עד כאן רזא וכו': מאות נ"ח עד כאן, הוא סוד המאור שהוא קו המדה בסוד העולם העליון, שהוא ז"א. למצוא קיום בכל אלו הקיומים והסודות העליונים. אשרי הלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא, שהם יכולים להדבק בסוד רבונם כראוי. (עב) מכאן ולהלאה שארי וכו': מכאן ולהלאה, מתחיל המאור להתפשט בסוד האמונה. שהיא המלכות. ואותה ההתפשטות הראשונה של המדה, שהיא השמאל נגזות ונסתלקת. ואח"כ האיר והתנוצץ. ע"י הקו האמצעי. פירוש. אחר שביאר סוד המדידות בז"א, מתחיל כאן לבאר המדידות שבמלכות. ותחילה מבאר עיקר מציאות המלכות. ואומר שהיא בעיקר ב' מציאויות, א) וההוא פשיטו קדמאה דמשחתא, שהוא התפשטות קו השמאלי אל המלכות, אגניז ואסתלק, שהחכמה שבשמאל נגזות ונסתלקה, שאינה יכולה להאיר. ב) אתנהיר ואתנציץ, שאח"כ ע"י הקו האמצעי שיחד השמאל עם הימין חזר והאיר והתנוצץ. (עג) כלא מגו רזא וכו': והכל הוא מסוד הניצוץ, מאותה המדה. אויר אחד יוצא מתוך

הו"ה במילוי אלפין שבג"י אדם, המאור עומד ועושה מדה בתוך ההתפשטות הזו, ועושה מדה של קשר הברית, שהוא יסוד, שאינו נוסע משט לעולם. וקשר זה עומד למטה מה' קשרים חג"ת נ"ה דז"א, ועושה בקשר הזה מדה לאותה המדידה העומדת ביופי. שה"ס המלכות. והתקין ומדד מידות מתוך הרצון הגנוז, ומושך המדידה ההיא למטה אל המלכות. (טט) וע"ד אחסין משה וכו': וע"כ הנחיל משה, שהוא ז"א, ירושה הנכללת בסוד המשכה הזו, הנ"ל, שנמשכת למטה. ביסוד. וע"כ כ"ל את עצמו במדה זו של קשר היסוד, שהיא עומדת בהמשכת הקו האמצעי שהוא ז"א. מדה זו נמצאת בקיום עד ברית קדש שאמרנו, בדבור הסמוך, שהוא יסוד. ושם, ביסוד, נמצאים אותם המדות בסוד המאור, כמו המדות שלמעלה. שבז"א. (ע) מכאן ולהלאה אתפשטו וכו': מכאן ולהלאה הם מתפשטים בסוד האמונה שהיא המלכות, להשכח בה, ולהיות קיום הכל, לכל אלו המרכבות. העליונות והתחתונות. כי במלכות היא מקום הגילוי אל החכמה המקיימות כל המרכבות. (דפוס דף נ"ח ט"ב)

מגו בוצינא. וההוא אירא סלקא ונחתא, ועביד חד פשיטו אחרא, משנייא מקדמאה, וההוא פשיטו איהו דנפקא מגו ההוא אירא.

עד) ברוא דבוצינא דקיימא ולא קיימא, נפקא חד פשיטו דההוא בוצינא, דנפקא, ומשיך לאתעטרא לתתא ההוא משחתא. בגין דהכא לתתא, קיימא משחתא לאתעטרא ולא תקיימא.

עה) בוצינא נפקא ואתפשטת, ברוא דההוא אירא דנפקא, ומדיד מגו תלת מאה ושתין וחמש גוונין, בסוספיתא דדהבא כספא נחשא ופרזלא. ונפקא מגו קשרא חדא, דקיימא לחברא בין עילא ותתא. וההוא קשרא אפיק כל גוונין, ברוא דמשחתא דשרביטא.

מאמר

הסולם

קו המדה

ומודד מתוך שלש מאה וששים וחמשה גוונים. בפסולת הזהב והכסף והנחשת והברזל. ומדה זו יוצאת מתוך קשר אחד, שהוא עומד לחבר בין מעלה ומטה, שהוא יסוד. והקשר ההוא מוציא כל הגוונים בסוד מדת השרביט. דהיינו המדה של היסוד, הנקרא שרביט.

פירוש. קו ימין נקרא רמ"ח מ"ע וקו שמאל נקרא שס"ה ל"ת. וז"ש בוצינא נפקא וכו' שהי' יוצאת מאויר, ומדיד מגו שפ"ח גוונין, שהוא קו שמאל, והפסולת דקו שמאל, שה"ס הדינים שבו, הנקראים פסולת הזהב, מבטלים כל הדינים דנוקבא מקו ימין ומקו אמצעי, שאי אפשר שתצא החכמה בקו שמאל מטרים שפסולת השמאל מבטלה דינים הללו. והדינים דקו ימין מחמת עלית הי' לאויר, נקראים פסולת הכסף. ובי' מיני הדינים שבקו האמצעי, שהם ממסך דמפתחא וממסך דמנעולא. (כנ"ל בפלפ"ס אות ל"ח) הנה הדינים דמפתחא נקראים פסולת נחשת, ודינים דמנעולא נקראים פסולת הברזל. כל אלו נבלעים ומתבטלים ע"י פסולת הזהב. וז"ש. ומדיד מגו שפ"ח גוונין, שמודד הארת החכמה מקו שמאל שה"ס שס"ה גוונין, בסוספיתא דדהבא כספא נחשא ופרזלא, שע"י שמודד בפסולת הזהב הוא מבטל הדינים הנקראים פסולת הכסף והנחשת והברזל כנ"ל. כי זולת זה לא היתה הארת השמאל יכולה להתגלות. וכח הביטול הזה שבפסולת השמאל, ונפקא מגו קשרא חדא דקיימא לחברא בין עילא ותתא. שכח הביטול הזה יוצא מיסוד, שהוא הקו האמצעי, המיוחד ז"א ומלכות שה"ס למעלה ולמטה, וההוא קשרא אפיק כל גוונין, ברוא דמשחתא דשרביטא שהקו האמצעי הזה, שהוא יסוד, מוציא כל הגוונים, דהיינו יחוד כל הקוין, בסוד המדה של השרביט, שה"ס היסוד הנקרא שרביט.

מהא

מתוך הניצוץ. כי הניצוץ הי"ס הי' שנכנסה לאור ונעשה אויר, שה"ס קו ימין. והאויר ההוא עולה ויורד, ועושה התפשטות אחת אחרת משונה מן הראשונה, דהיינו התפשטות קו שמאל, וההתפשטות ההיא, היא היוצאת מתוך האויר, כלומר שההתפשטות הזו דשמאל, נעשית מתוך יציאת הי' מן האויר. וחזר האויר להיות אור. ונמצא שלולא כניסת הניצוץ בתוך האור, שעושה הקו הימני, לא היתה מציאות הקו השמאל, שהיא יציאת הי' מן האויר. הרי שהכל הוא מסוד הניצוץ. וז"ס שהניצוץ מכה בכל הנטיעות של האורות, ואומר להם גדלו (כנ"ל אות י"ט).

עד) ברוא דבוצינא דקיימא וכו' : בסוד הניצוץ, הנמצא ואינו נמצא, שה"ס מסך דמנעולא, יוצאת התפשטות אהת של אותו הניצוץ, דהיינו התפשטות דקו ימין, של כניסת הי' באויר, שבוה נמתקה המנעולא וקבלה צורת מפתחא, שהיא רחמים. שאח"כ היא יוצאת מאויר, ומושך המדה ההיא של החכמה דקו שמאל, להתעטר למטה במלכות, משום שכאן למטה, במלכות, עומדת מדת החכמה להתעטר ולהתקיים. כי מקום גילוי החכמה היא במלכות. ואם לא היתה נמתקת המנעולא במפתחא, לא היתה מציאות ליציאת הקו שמאל. כי המנעולא אינה יוצאת מאויר לעולם. (וענין מנעולא ומפתחא ע"י בהקדמת ספר הזהר דף מ"ז ד"ה גג. ובדף מ"ה ד"ה ההיא).

עה) בוצינא נפקא ואתפשטת וכו' : הניצוץ יוצא ומתפשט בסוד אותו האויר היוצא, דהיינו בסוד הי' היוצאת מאויר, והאויר יצא, וחזר להיות אור. שה"ס הארת הקו השמאל.

(ספרי דף נ"ח ט"ב)

(עו) מהאי קשרא ולתתא, אתפרשן משחתין לכמה סטריין. וההוא פשיטו דנפק מגו ההוא קשרא, מחבר לון כחדא.
 (עז) קשרא דא אתקשר לעילא, בההוא פשיטו דמשחתא עילאה דטמיר וגניז, ואתקיים בקיומיה דבוצינא דנהיר וקיים. * כולא אתקשר לתתא, בההוא נהורא דלא נהיר, דקיימא לאנהרא ברזא דמהימנותא, לאתחברא דא בדא. האי קשרא קאי בין עילא ותתא.
 (עח) שבע אלפי עלמין, קיימין בנהירו דמשחתא, בההוא קשרא. האי קשרא נהיר באינון גווינין, לתתא, כגוונא דלעילא. אינון גווינין נהרין מגו ההוא קשרא, וקיימין כלהו במדידו דמשחתא, בההוא פשיטו דאתפשט, ואתקיימן כלהו בקיומא בשלימו לאתעטרא. האי פשיטו כד אתפשט ומדיד, כולא אתתקן לאתחברא דא בדא.
 (עט) אתפשט פשיטו דנפקא מגו בוצינא, ועביד נ משחתא, לימינא ושמאלא, לעומקא ורומא, לאורכא ופותיין. משחתא קדמאה לימינא בההוא פשיטו. ההוא ד נפקא מגו קשרא ההוא דקארמן. וההוא פשיטו איקרי בוצינא ועירא, וקיימא למשחתא דכמה שייפין, לחברא לון כחדא, ולקשרא לון

הלופי גרסאות

א גיא וכלא (קראקא). ב גיא אית וקיימין (קראקא). ג גיא מדידו (חיניציא בסוגריים). ד גיא נפקא מגו ההוא ולג קשרא (קראקא).

מאמר

הסולם

קו המדה

אלף. נמצאים בהארט המדה בקשר ההוא, שהוא יסוד כי הגי'ר דחכמה נעלמים על ידו. הקשר ההוא מאיר בגוונים האלו למטה, במלכות, כמו שהם למעלה, בוי"א, הגוונים האלו מאירים מתוך אותו הקשר, שהוא יסוד, ועומדים כולם במדידת המידה באותה ההתפשטות שנתפשטה במלכות, וכולם מתקיימים במלכות, בקיום בשלימות להתעטר. כי מקום גילוי החכמה אינו בשום ספירה רק במלכות. ההתפשטות הזו שבמלכות, כשהיא מתפשטת ומודדת, נתתקן הכל כדי להתחבר זה בזה, כדי שז"א ומלכות יתחברו יחד. דהיינו, שאורות המלכות ישתוו עם אורות ז"א.

(עט) אתפשט פשיטו דנפקא וכי: נתפשטה התפשטות היוצאת מתוך הניצוץ, ועושה מדה, לימין ושמאל לעומק ורום, לאורך ורחב (ע"י) ביאורם לעיל אות י"ד) המדה הראשונה, היא לימין בהתפשטות ההיא, אותה ההתפשטות היוצאת מתוך הקשר ההוא שאמרנו. שהוא יסוד. ואותה התפשטות נקראת המאור הקטן, שהוא המלכות, ועומדת למדה בשביל כמה

(עו) מהאי קשרא ולתתא וכי: מהקשר הזה ולמטה, שהוא היסוד, מתחלקים המדות לכמה צדדים, ואותה ההתפשטות היוצאת מתוך אותו הקשר, שהוא היסוד, מחבר אותם יחד.

(עז) קשרא דא אתקשר וכי: הקשר הזה, יסוד, מתקשר למעלה באותה ההתפשטות של המדה העליונה הנסתר והגנוזה, שהיא או"א, המתקיימת בקיום הניצוץ המאיר וקיים. כלומר שאותו הניצוץ שנסתתר בהם (כנ"ל) את ט"ו) קיים בהם לעולם, כי ה' אינה יוצאת מאויר שלהם לעולם (כבזוהר בראשית א' דף רנ"א ד"ה נחית) והכל נתקשר למטה באור שאינו מאיר, דהיינו בקו שמאל דישטו"ת שמטרם שמתיוחד עם קו ימין, אינו מאיר, שהוא עומד להאיר בסוד האמונה, שהיא המלכות, להתחבר זה בזה, דהיינו בסוד החיבור של ז"א ומלכות. הקשר הזה, שהוא יסוד, עומד בין מעלה שהוא ז"א, ומטה, שהוא מלכות. כלומר שהוא מחבר ז"א ומלכות.

(עח) שבע אלפי עלמין וכי: ז' אלף עולמות, שהם חג"ת נהי"מ דחכמה המכונה (דפריי דף ג"ח ט"ב)

בקישורא חדא בההיא משחתא דלעילא, למהוי כלא ברזא דמשחתא חדא.
 פ) אתפשט ההוא פשיטו לימינא, ועביד משחתא. שארי גו עיגולא,
 ם מדיד אלף בההוא פשיטו. ההוא פשיטו מדיד בעיגולא, ועביד קשרא מההוא
 קשרא דלעילא, עד האי * פשיטו, תרי אלפי אמין ו לסטר ימינא, ותרי אלפי
 אמין לסטר שמאלא, ותרי אלפי אמין לכל סטר.
 פא) עיגולא דשארי מדיד, ועביד קשרא כדקאמרן, בתחום תרי אלפי
 אמין, גו משחתא, מתפשט מגו נקודה דקיימא בין שאר חילין, ומדיד תרי

חלופי גרסאות

ח ג"א ומדיד (דפוסים ראשונים), ו ג"א ל"ג לסטר ימינא (קראקא).

קו המדה

הסולם

מאמר

מורדת בצורת עגול. דהיינו ממטה למעלה, ועביד קשרא מההוא קשרא דלעילא, שעושה קשר בהתחלת ההמשכה, תיכף באותו הקשר שלמעלה, שהוא יסוד, שמקבלת ממנו. דהיינו שהיא עושה קשר שלא לקבל אלא בצורת עגול, שהוא מקשר ולמעלה, ובדרך זה היא ממשכת האור עד אותה ההתפשטות שלה, דהיינו שהאור יהיה מוגבל שלא להתפשט ממנה ולמטה. וע"כ נמדד האור המקובל באותו הדרך, תרי אלפי אמין לסטר ימינא ותרי אלפי אמין לסטר שמאלא, ותרי אלפי אמין לכל סטר. חכמה ובינה נקראים ב' אלפי אמין, וכיון שהאור מקובל בצורת עגול, נבחן, שאלו ב' אלפין אמין, נמדדים לה סביב סביב מכל צד, אבל למטה מתחום זה, דהיינו למטה ממקומה, אין האור מתפשט כלום. שז"ס תחום שבת.

פא) עיגולא דשארי מדיד וכי: ומפרש. העגול שהתחיל למדוד, ועשה קשר והקשר העליון עד ההתפשטות שלה, כמו שאמרנו, בתחום אלפים אמה במדה, הנה התחום הזה מתפשט מתוך הנקודה העומדת בין שאר הצבאות, ומודד אלפים אמה לכל צד. מתחיל בעגול הזה, אלף ותת"ק זרתות ומחצה.

פירוש. המלכות ה"ס נקודה אמצעית, העומדת על המרכבה שלה שהיא ד' מלאכים מיכאל גבריאל אוריאל רפאל, (כנ"ל ב"ח בראשית אות ל"ח) ומפרש שאותו תחום של אלפים אמה לכל צד, מקבל הנקודה האמצעית העומדת על צבאותיה, שהם ד' מחנות של ד' מלאכים הנ"ל. וע"כ מתפשטים האלפים מסביב למקום הנקודה האמצעית, ולא למטה ממקומה. ומבחינה זו של המשכת אלפים אמה, אין הנקודה עומדת ממעל הצבאות שלה. אלא שהיא

כמה אברים, דהיינו ספירות, לחברם יחד, ולקשרם בקשר אחד באותה המדה שלמעלה, שבז"א, שיהיה הכל בסוד מדה אחת.

פ) אתפשט ההוא פשיטו וכי: נתפשטה ההתפשטות ההיא של המלכות, לימין, דהיינו בשליטת החסד טהוא בימין, ועשה מדה. מתחיל למדוד, בתוך עגול, ומודד אלף, דהיינו חכמה המכונה אלף, לאותה ההתפשטות. אותה התפשטות מודד בעגול, ועושה קשר מאותו הקשר שלמעלה, שהוא יסוד, עד ההתפשטות הזו, וממשיך במדידתו, אלפים אמה לצד ימין, אלפים אמה לצד שמאל, ואלפים אמה לכל צד.

פירוש. כל המדידות, דהיינו ההמשכות, וההתפשטויות האורות שבמלכות, הם בצורת עגול, שפירושו, אור נקבה המשפעת רק ממנה ולמעלה, ולא ממנה ולמטה, כאור זכר, באפן, שכל מי שהוא במקום המלכות אפשר שיקבל ממנה, אבל מי שהוא למטה ממקומה לא יוכל לקבל אף משהו מן האור. וכל המקובל אל המלכות הוא מיסוד, הנקרא קשר, כנ"ל בדבור הסמוך, ותיכף כשרק מתחילה המלכות למדוד מן הקשר הזה, היא מודדת בצורת עגול, דהיינו בצורה שהאור יאיר רק ממטה למעלה.

ו"ש. אתפשט ההוא פשיטו, דהיינו הארת המלכות, לימינא, דהיינו בשליטת החסד שבימין. ועביד משחתא, שעושה מדה, דהיינו המשכת האור. שארי גו עיגולא, וכשמתחיל למדוד מתחיל מיד למדוד, דהיינו להמשיך, בצורת העגול, שהוא הארת ממטה למעלה, כנ"ל. מדיד אלף בההוא פשיטו, ומודד הארת חכמה הנקראת אלף, בצורת עגול, לאותה התפשטות. ומפרש דבריו. ההוא פשיטו מדיד בעיגולא, שהתפשטות ההיא של המלכות (דפ"י דף ג"ח ט"ב ע"ט)

אלפי מילין לכל סטר. שארי בההוא עיגולא, אלף ותשע מאה זרתין ופלגא. (פב) בההוא פשיטו, שארי ומדיד בעיגולא, ועביד תרין קשרין, משירותא דא, עד סופא דהאי ^י מדידו. ⁱⁱ בגין דאתר דא לא קיימא ברבועא, יהוה, דא משחתא דפשיטו דנפקא מגו קשרא עילאה, ברזא דבוצינא. שארי בעיגולא, ומשיך ונטי לתתא, עד סטרא דקשרא לתתא. (פג) אהדר ומדיד מסטרא דא לסטרא דא, בגו עומקא דההוא עיגולא,

חלופי גרסאות

י ג'א מדיד (קראקא). ii ג'א ל"ג בגין (קראקא).

מאמר

הסולם

קו המדה

(כנ"ל אות ע"ט) הוא מתחיל בעגול, ומושך ומטה למטה עד הצד של הקשר שלמטה. פירוש. כי סוד המדידה בעגול, הוא להמשיך האור רק בהארט ממטה למעלה, ולא יתפשט כלום ממעלה למטה. לפיכך צריכים לב' קשרים קשר אחד במקום התחלת ההמשכה, שהוא יסוד, שתיכף שם, מתתקן האור שלא להאיר אלא מן הקשר ולמעלה. ובצורה זו נמשך האור עד ההתפשטות במקום המלכות, ועושה קשר שני בסיומו, שלא להאיר מקשר ולמטה, אלא מקשר ולמעלה.

ו"ש, בההוא פשיטו שארי ומדיד בעיגולא ועביד ב' קשרין, משירותא דא דהיינו מהתחלת ההארה, שהוא במקום היסוד, עושה שם תקון הקשר, שלא להאיר אלא מן הקשר ולמעלה. עד סופא דהאי מדידו, דהיינו עד סיום המלכות, ששם עושה הקשר השני, שלא להאיר אלא מן הקשר ולמעלה. בגין דאתר דא לא קיימא ברבועא הוי"ה, משום שהמקום הזה, שהוא מלכות, אינו עומד ברבוע, שפירושו להשפיע ממעלה למטה, בסוד הוי"ה, שהוא ז"א, המשפיע ממעלה למטה, כי המלכות ה"ס אור נקבה, שאינה משפעת אלא בעגול, דהיינו ממטה למעלה. דא משחתא דפשיטו דנפקא מגו קשרא עלאה, כי התפשטות זו, שהיא המלכות, יוצאת מהקשר העליון, שהוא יסוד, שארי בעגולא, שמתחיל למשוך משם בעגול, דהיינו מקשר ולמעלה, ומשיך ונטי לתתא, שמושך משם צורת העגול ומטה אותה למטה, דהיינו עד סטרא דקשרא לתתא, עד צד הקשר התחתון שבסיום המלכות, באפן, שגם שם אינה מאירה רק מקשר ולמעלה, ולא כלום מקשר ולמטה.

(פג) אהדר ומדיד מסטרא וכו': חוזר ומודד מצד זה לצד זה, מימין לשמאל, בתוך העומק

שהיא נמצאת בין הצבאות שלה. כלומר שגם הצבאות שלה שהם במקומה, מקבלים מאלפים אמה לכל צד הללו. וזה שמדייק, מגו נקודה דקיימא בין שאר חיילין, דהיינו בתוכם, ולא ממעל להם. שאם היתה ממעל להם לא היו יכולים לקבל ממנה כלום. שהאלפים אמה אינם נמשכים ממעלה למטה אף משהו. אלא בשעה שהנקודה משפעת חסדים, אז נבחנת, שהיא ממעל לד' מחנות המלאכים.

ויש ע"ס בכל אלף מאלפים האלו, דהיינו ע"ס, שהם עשר מאות בחכמה, וע"ס שהם עשר מאות בבינה, והנה החכמה דימין, יכולה להאיר אל המלכות בכל ע"ס שלה מכתר עד מלכות, להיותה חסדים. אבל הבינה, שבה החכמה דשמאל, מכח הבינה שחזרה להיות חכמה (כנ"ל בפלפ"ס אות מ"א) היא אינה יכולה להאיר בכל ע"ס של המלכות, אלא רק בחצי פרצוף ששם מאיר המפתח (כנ"ל בזהר בראשית ב' דף קנ"ח ד"ה בארבעין ע"ש) ו"ש, שארי בההוא עיגולא אלף ותשע מאה זרתין ופלגא, כי האלף מצד החכמה דימין הם שלמים. אבל האלף של הבינה, שהם בחינות זרתות שפירושם חכמה דשמאל, אינם מאירים אלא בט"ס ראשונות שהם תת"ק, אבל במאה העשירית, שהיא מלכות אינה מאירה אלא פלגא, כלומר, מחצית המאה, דהיינו מחצית המלכות, דהיינו רק במקום שמאיר המפתח, ולא בהמחצה ששם מאירה המנעולא.

(פב) בההוא פשיטו שארי וכו': ומפרש יותר, בהתפשטות הזו, מתחיל ומודד בעגול, ועושה ב' קשרים, מהתחלה זו, עד סוף המדידה הזו. משום שמקום זה אינו עומד ברבוע, שה"ס הוי"ה, כי זו היא מדת ההתפשטות היוצאת מהקשר העליון, שהוא יסוד, בסוד הניצוץ (דפו"י דף נ"ח ט"ג)

ולא קשיר קשרא. ומדיד ם במשיחו לתתא, משחתא דהאי משירותא דעיגולא, אלף אמין ותריסר אלפין ם זרתין.

(פד) שארי ומדיד, מגו רומא ועומקא ואורכא ופתייא, ברזא דדיוקנא דאדם, בשפירו חיזו דנוקבא, ומדיד בעיגולא דרישא, בסטרא חדא בהווא פשיטו. ההוא פשיטו אתפשט ומדיד בעיגולא דרישא, בלא פלגו כלל.

(פה) ומדיד בסטרא דרומא בעיגולא. ואתפשט ומשיך לתתא, וקשיר קשרא. מדיד מרישא בעיגולא, בשיעורא דתלת אלף, ם אמין כלילן כחדא. ואתמשך ואתפשט לתתא, בלא קשירו. ם והווא שיעורא, שית אלף סטרין דעלמין, ושית אלף ם טפחים, בעיגולא.

(פו) גו פשיטו דבוצינא דנפקא, ם אתפשטת האי ם דנפק מגו האי קשרא

חלופי גרסאות

ט נ"א במשיכו (דפוסים ראשונים), י נ"א ל"ג זרתין (קראקא), כ נ"א עלמין (מונקאטש בסוגריים). ל נ"א והוא (קראקא). ם נ"א ספרים (קראקא). נ נ"א אתפשט (דפוסים ראשונים). ס נ"א דנפקא (דפוסים ראשונים).

הסולם

מאמר

חדא. דהיינו רק בצד ימין, ההוא פשיטו אתפשט ומדיד בעגולא דרישא בלא פלגו כלל. דהיינו לא כמו בקו האמצעי שם שנתפשטו ש' זרתות ופלגא וכו', אבל כאן נתפשטו רק ש' זרתות בלבד בלי פלגא ושיש. והטעם הוא, כי שם נתפשטו ג' זרתות חציים לז"א חציים למלכות הכלולים בב' סטרי הראש, בסוד הדעת (כמ"ש שם). אבל כאן שהוא בסטרא חדא, אינה התכללות זו.

(פה) ומדיד בסטרא דרומא וכו' : ומודד בצד הרום, שה"ס חכמה המוגבלת לו"ק, כנ"ל, בצורת עגול, דהיינו שלא להאיר רק ממטה למעלה, והתפשט ונמשך למטה, למלכות, וקשר קשר, דהיינו שהצדדים נכללו זה בזה, מדד מן הראש בצורת עגול, בשיעור ג' אלף אמות כלולים יחד. דהיינו ג' קוין כלולים זה בזה והם כולם בחכמה שה"ס אלף אמה, ונמשך ונתפשט למטה, למלכות, בלי קשר, בלי התכללותם זה בזה. ושיעור החכמה היא שמקבלים, הם ששה אלף צדדי העולם. שטנה צדדים הם חגית נה"י, אלף, הוא דחכמה עולם, הוא לשון העולם. כלומר שטוד החכמה בהעלם בהם. וששה אלף טפחים, מורה שהו"ק דחכמה הם יותר מגוליס. בעגול, דהיינו ממטה למעלה.

(פו) גו פשיטו דבוצינא וכו' : חוזר על דבריו. ואומר, תוך התפשטות הניצוץ שיצא, נתפשטה

ועומק של העגול הזה, דהיינו במקום החסרון כנ"ל, ולא קשר קשר. דהיינו שאינו כוללם יחד. ומודד מדידה למטה, בסוף המלכות, והמדה של זו נלקחה מהתחלת העגול. אלף אמה, שה"ס חכמה סתם, וי"ב אלפים זרתות, שה"ס חכמה דשמאל המכונה זרת. וי"ב ה"ס ההתכללות של ג' קוין ומלכות שבכל אחד מג' קוין, וע"כ הם י"ב, וכל אחד מהם הוא אלף זרתות דהיינו חכמה דשמאל.

(פד) שארי ומדיד מגו וכו' : מתחיל מודד מתוך הרום והעומק והאורך והרוחב, שנתבאר לעיל (אות י"ד) בסוד צורת אדם דהיינו בצורת ראש וגוף, אלא ביופי מראה הנוקבא, שהיא המלכות. ומדד בעגול הראש, בצד אחד בהתפשטות הזו, שהוא לצד ימין (כנ"ל אות ע"ט פ'). ההתפשטות הזו, מתפשטת ומודדת בעגול הראש, בלי מחצה כלל.

פירוש. כי לעיל (באות מ"א) שמדבר בצורת אדם, שהוא ז"א, שהוא הקו האמצעי, הכולל ב' הקוין ימין ושמאל, הוא מודד שם בעגול הראש לב' סטרין, סטרא חדא ש' זרתין ופלגא וחד שלישי, וכן לצד הב' (כמ"ש שם באות מ"א אבל כאן שהמדובר הוא בצורת אדם בסוד הנוקבא שהיא המלכות, ובהתפשטותה לצד ימין בלבד, (כנ"ל באות ע"ט פ') ע"כ אינו מודד בעגול הראש אלא מצד אחד, שהוא צד ימין, וז"ש, ומדיד בעיגולא דרישא בסטרא (דפויי דף ג"ח ט"ג)

עילאה, דרזא דבוצינא, ומדיד בעיגולא לסטרא רביעאה, ועביד משחתא, ומדיד ׀ אלף לסטרא ימינא. משחתא דהאי סטרא ׀ דימינא, לתרע דרומא, מדיד אלף ואלף ואלף ׀ ואלף, בההוא סטרא, ׀ דד' סטרין דעלמא, אשתכחו ארבע אלף. וכן אתפשט האי ׀ פשיטו לכל סטרין.

פז) בתרע מזרח, קיימא פשיטו אחרא, דנפקא מהאי פשיטו דמדיד משחתא, וקיימא ההוא פשיטו אחרא באמצעיתא, ומדיד אלף, בההוא סטרא באמצעיתא.

פח) ועמיק בעומקא, ומדיד מדידו ברזא דמהימנותא, ברזא דשית סדרי משנה. ואלין שית סדרי, קיימין בההוא עומקא דרזא דבוצינא, דההוא פשיטו. אלין שית סדרי, קיימין גו מדידו דשנה. שנה, איהו סימן, ברזא דאינון שית סדרי דמשנה, דקאמרן.

פט) האי פשיטו קדמאה, דנחתא ונפיק מגו ההוא קשרא דקאמרן, אורכא דיליה למיעבד משחתא. ביה, איהו אלפי אלפין רבוון ׀ עלמין, עד ההוא נציצו בתראה, דלית ביה נהורא כלל. ורזא דא לבני מהימנותא

חלופי גרסאות

ע נ"א ל"ג אלף (קראקא). פ נ"א לימינא (קראקא). ז נ"א ל"ג ואלף (קראקא). ק נ"א לר' (דפוסים ראשונים). ר נ"א ל"ג פשיטו (קראקא). ט ה"ג וינציא בסוגריים נ"א אמין (ככל הדפוסים).

מאמר

הסולם

קו המדה

ומדד מדה בסוד האמונה, דהיינו שהמשין החכמה למלכות הנקראת אמונה, בסוד ששה סדרי משנה. שאנה סדרי רומים על ו"ק. משנה ה"ט חכמה, דהיינו ו"ק דחכמה. ונקרא משנה מלשון ושנתם, וכן להיות חכמה זו שבמלכות, משנה לחכמה העליונה. כי החכמה העליונה היא מקור הגילוי, והחכמה שבמלכות היא מקום הגילוי. ואלו ששה סדרים, דהיינו הו"ק דחכמה, עומדים באותו העומק, של סוד הניצוץ מאותה ההתפשטות. כלומר, שו"ק דחכמה אלו הם ממלאים מקום החסרון שבעומק. ששה סדרים אלו עומדים במדידה דשנה, שהיא המלכות הנקראת שנה. שנה, שנקראת המלכות, הוא סימן בסוד ששה סדרי משנה, שמאירים בה כמו שאמרנו. כי משנה, היא אותיות, מן שנה.

פז) האי פשיטו קדמאה וכר': ההתפשטות הראשונה הוה היורדת ויוצאת מתוך אותו הקשר שאמרנו, שהוא יסוד (כנ"ל) אות פ', שהוא ההתפשטות לימין. האורך שלה, דהיינו החכמה, היא לעשות מדה. כלומר, שהחכמה אינה פועלת לגלות את עצמה, אלא כדי להשלים החסדים. בה, בהתפשטות הזו, הוא אלפי אלפים רבבות עלמין. כלומר. החכמה

נתפשטה ההתפשטות הוה היוצאת מתוך הקשר העליון של סוד הניצוץ. דהיינו ההתפשטות לצד ימין. המבואר עד כאן, שמקורו ביסוד דז"א, הנקרא הקשר העליון, (כנ"ל אות פ') ומדד בעגול עד הצד הרביעי, שהוא המלכות, ועושה מדה ומדד אלף לצד ימין (כמ"ש שט) המדה של צד ימין הוה, הוא לשער הדרום, שהוא בימין, ומה שאומר מדד אלף, הפירוש הוא, מדד אלף ואלף ואלף באותו הצד, ימין, להיותו כלול מד' צדדי העולם, והם נמצאים ד' אלפים. וכן נתפשטה ההתפשטות ההיא לר' צדדים.

פז) בתרע מזרח קיימא וכר': בשער המזרח, שהוא הקו האמצעי, עומדת התפשטות אחרת, היוצאת מאותה ההתפשטות שמדד המדה לימין. כלומר, שלא יצא מהקשר העליון כמו ההתפשטות לימין כנ"ל, אלא אחר שיצאה התפשטות הימין, נמשכה ממנה התפשטות זו. וההתפשטות הזו עומדת באמצע, שהיא בחינת הקו האמצעי. ומודד אלף, דהיינו חכמה, בצד הזה באמצע.

פח) ועמיק בעומקא ומדיד וכר': והעמיק בעומק, שה"ט מקום החסרון, כנ"ל. (דפוסים דף נ"ח סיג)

למיעבד משחתא. איהו רזא דכתיב ^ז אלף אלפין ישמשוניה ורבו רבוון קדמוהי יקומון. בהאי איהו רזא למשחתא, כדקאמרן.

(צ) פשיטו תניינא דקאמרן, דנחתא ונפיק מגו האי פשיטו קדמאה, ואיהו קיימא באמצעיטא, אורכא דיליה, למיעבד ^ח ביה משחתא בההוא סטרא, אלף רבוא עלמין, ושבע מאה אלף וחמשה ^א ושבעין. וסימנך, ^ט ואת האלף ושבע המאות וחמשה ושבעים עשה וויים לעמודים.

(צא) זכאין אינון דידעין לאפקא רזין עילאין גו מהימנותא, וידעי למיעל לימינא ולשמאלא כדקא יאות בלא כסופא. ועיד ^ב כתיב ^ט והמשכילים יזהירו כוזהר הרקיע.

(צב) בוצינא דקרדינותא, כד עביד משחתא, אתכנש לגויה, וקיימא בכל דרגא ודרגא, בההוא כנישו וקיים לון. לבתר, קיימא וסלקא מעולפת, עד דסלקין

חלופי גרסאות

מסורת הזוהר

ת ג"א ל"ג ביה (קראקא). א ג"א ל"ג ושבעין (קראקא).
ב ג"א ל"ג כתיב (קראקא).

ז (דניאל ז). ח (שמות לח) פקודי קח. ט (דניאל יב) ב"א ג ר"ז ח"ס"ט ד קב ת"ע ד קא.

קו המדה

הסולם

מאמר

אלף, היא החכמה שבשמאל דהיינו הבינה שחזרה לחכמה, שהיא חסר ג"ר, ע"כ אין בה אלא ז', שה"ס חג"ת נהי"מ. מאות, ה"ס חסדים. אלף, ה"ס חכמה. דהיינו ז"ת דחכמה כלולות בחסדים. וסימנך ואת האלף ושבע המאות (ע"י ביאורם בזהר פקודי אות ק"ח וכל ההמשך).

(צא) זכאין אינון דידעין וכ"י: אשרי הם שיודעים להוציא סודות עליונים בתוך האמונה, שהיא המלכות. וידעיים ללכת לימין ושמאל כראוי בלי בושא. ועל זה כתוב, והמשכילים יזהירו כוזהר הרקיע.

(צב) בוצינא דקרדינותא כד וכ"י: מבאר סדר הפעולה של הניצוץ הקטנה. הניצוץ הקשה כשעושה מדה, הוא נאסף לתוכו דהיינו שהי' שה"ס הניצוץ, נכנסת לאור ונעשה אור חסר ג"ר. וכל מדרגה ומדרגה נמצאת בכניסת הי' לאור, דהיינו שנעשית וי"ק חסר ג"ר. והניצוץ, מקיים אותן כך. והי"ס הקו הימני הנמשך מבוצינא דקרדינותא. לאחר כך, עומד ועולה מעולפת, דהיינו שהי' יוצאת מאור, וחזר להיות אור, שה"ס הקו השמאל אבל נעשה מעולפת (כנ"ל אות מ"ו ע"ש) עד שעולה ונגנו ומתכסה ואינו נודע, אבל הכל נשאר בקיום, כי אז מאיר מי שמאיר, דהיינו הקו האמצעי, ומוציא נחלים ומים, דהיינו חסדים להלביש החכמה, לרוות את הכל. עד כאן הוא

סוד

החכמה השלמה, שה"ס הג"ר המכונה אלף אלפים, דחכמה נעלמת בה ומאירה עד ניצוץ האחרון שאין בו אור כלל, שהוא המלכות. וסוד זה הוא לבני האמונה לעשות מדה. הוא סוד שכתוב, אלף אלפין ישמשוניה ורבו רבוון קדמוהי יקומון בזה הוא הסוד לעשות מדה, כמו שאמרנו. פירושו, החכמה השלמה, שה"ס אלף אלפין, היא המשמשת לשלמות החסדים, שז"ס ורבו רבוון קדמוהי יקומון. שהחכמה משמשת לחסדים שיקומו, ולא גללות את עצמה.

(צ) פשיטו תניינא דקאמרן וכ"י: ההתפשטות השניה שאמרנו, היורדת ויוצאת מתוך ההתפשטות הראשונה שהיא לימין, שהיא עומדת באמצע, (כנ"ל באות פ"ז) האורך שלה, דהיינו החכמה, לעשות בה מדה לאותו הצד, האמצעי, הוא אלף רבוא עלמין, ושבע מאה אלף, וחמשה ושבעים. וסימנך, ואת האלף ושבע המאות וחמשה ושבעים עשה וויים לעמודים.

פירושו. ההתפשטות השניה, שאינה לימין, דהיינו בשליטת החסדים, אלא בקו האמצעי שכוללת חכמה וחסדים ביחד. דהיינו שיש שם גילוי לחכמה גם כן. כבר ג"ר דחכמה אינו יכולות להיות מגולות שם, וע"כ אין שם אלא ז"ת דחכמה חסר ג"ר. וז"ש, אורכא דיליה וכ"י מדת החכמה שבו, אלף רבוא עלמין, שה"ס החכמה דימין שהיא בהעלם. ושבע מאות (דפ"י דף ג"ח ט"ג)

ואתגניז, ואתטמר ולא אתיידע. *) וכלא אשתאר בקיומא, כדין נהיר מה דנהיר, ואפיק נחלין ומיין, לרוואה כולא. עד הכא רזא דבוצינא נ דקרדינותא, לאחדא בה בכל סטרי מהימנותא.

צג) בוצינא דקרדינותא, קיימא גו ד טמירין, וסלקא ונחתא. מאן ה דידע רזא דחכמתא, יכיל לאדבקא ולמיעבד משחתין בכלהו סטרין, עד דידע ברזין עילאין, ברזין דמאריה, ברזין דחכמתא, בגין למנדע ולאדבקא. מאן דידע ואסתכל, זכאה חולקיה בהאי עלמא ובעלמא דאתי. בגין דהא כללא דא, יתקן רגלוי דבר נש, לעאלא בפרגודא, ולמיהך באורח מישר, זכאה איהו בעלמא דין, וזכאה איהו בעלמא דאתי. ו ע"כ קו המדה.

חלופי גרסאות

ג ג"א ל"ג מן דקרדינותא עד דקרדינותא (קראקא). ד ג"א טמירו דטמירין (דפוסים ראשונים). ה ג"א ידע (דפוסים ראשונים). ו ג"א ל"ג ע"כ קו המדה (קראקא).

קו המדה

הסולם

מאמר

בסודות עליונים בסודות אדונו, בסודות החכמה, כדי לדעת ולהשיג. מי שיודע ומסתכל, אשרי חלקו בעולם הזה ובעולם הבא, כי הכלל הזה, יתקן רגליו של האדם לכנוס במחיצת המלך, וללכת בדרך ישר. אשרי הוא בעולם הזה, ואשרי הוא בעולם הבא. ע"כ קו המדה.

סליק פרשת ואתחנן

סוד הניצוץ הקשה, להאחו בה בכל צדדי האמונה. שהיא המלכות. צג) בוצינא דקרדינותא קיימא וכו': הניצוץ הקשה עומד בסתר, ועולה ויורד. דהיינו שעולה לאור ונעשה אור, ויורד מאור וחוזר להיות אור. מי שידע סוד החכמה יכול להשיג ולעשות מדות בכל הצדדים, עד שידע (דפוס דף ג"ח ט"ג ע" ט"ד)